

Szerkesztőség. Hadórhívatás
és nyomda: Bui Reg. Ferdinánd
(József főherceg-ut) 4.
Telefon: 151. Sárogyincim:
Közlöny. Arad. Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona.
kiadása és rotációs nyomása.
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

ARA 3 LEJ

Előfizetési árak: évente
340, félre 420, negyed-
évre 210, havonta 70 Lel.
Külföldre havonta 50 Lel.
Egyéb. -:- Egyes szám 3 Lel.
Nasánap 5 Lel. -:- (Bucu-
restiben 50 bani felár.)
Hirdetések tarifa szerint. -:-

XLVII. évfolyam, 200. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF

Szombat, 1932. augusztus 27

Fegyház, vagy halál

Bizonyára „burokban született” az a kalandvágyó, zavarosfejű budapesti suhanc, akit tizenötévi fegyházbüntetésre ítélte a magyar statáriális bíróság. Az volt a szerencséje, hogy öt hónappal előbb született ezelőtt husz évvel és így megmenekült a tettéért járó, megbélyegző bitó-haláltól.

Kétségkívül szerencséje volt. De nem hisszük, hogy akár egy szülő is akadna, aki irigyelné ezt a sorsot, vagy példának idézné gyermeke előtt. Havlik Ferenc szerencséje a sors véletlen játéka csupán, mert az bizonyos, hogy ez a minden erkölcsi felelősség nélkül felnőtt siheder, éppugy megkísérelte volna öt hónappal később is az újpesti gyógszertár ki-rablását, mint ahogy nagy ravaszul, detektiv-regények nyomán, most kiagyalták és a kezében éppoly végzetes módon eldőrdült volna a haláltosító fegyver, mint most, hasonló körülmények között. Havlik megmenekült a haláltól, amelyet oly könnyelműen fordított egy gyanútlan embertársa felé és tizenötévi határidőt juttatott számára a sors, hogy átgondolja a történeteket és megbánhassa bűnös cselekedetét.

De vajon megbánja-e...? A Havlik-est, — ha tizenöt éven belül is, — hivatva van megadni a feleletet a büntető-jogászoknak erre a sokat vitatott problémájára. Ez a suhanc, aki még a statáriális tárgyaláson, ítélelbírái előtt sem szállott magába, mert még mindig nem jutott tudatára annak, tulajdonképpen mit is cselekedett: aki nem figyelt még a sorsa fellett döntő statáriális elnök szavára sem, mert hiszen tudta előre, hogy a halálos ítéletől megvédi a törvény kivételes kegyelme, — ez a fiatalember a maga cinizmusával, lélektelen lelki ürességével és zürzavaros világszemléletével, csak teher-tétel maradt volna továbbra is egy normális, produktív társadalom mérlegén. Eddigi egész élete az uccából, szellemi fejlődése a kalandos, rablóromantikájú ponyvaregényekből, ambíciói a pénz utáni kielégítetlen éhségből tevődött össze. A háború utáni nyomorúságos és sekélyes korszellem szülötte, a gazdasági viszonyok áldozata lenne...? Lehet. De nem véletlenség, hogy annyi ötle-tesseggel, annyi körültekintéssel szervezte meg a gyanútlan újpesti gyógszertárhoz ki-fosztását, amennyivel bizonyára munkát is találhatott volna magának. De a Havlikok, ezek a mindenre kész, felelőtlen, szerencsétlen fiatal emberek ideálja: a zsebében revolvert rejtő gangster, nem a rendes életet élő iparos-ségéd, vagy kézműves. Ezért nyulnak előbb a revolverhez, mint a munkaszerszámkhoz, ezért pusztítanak előbb, mintsem valaha is alkottak volna valamit.

Havlik Ferencnek a törvény kivételes kegyelme a megbélyegző és jóvátehetetlen halál helyett tizenöt hosszú esztendő hallgatag, de munkás magányát juttatta. Tizenöt évet ítéltek meg számára a komor bírák: hátha elégséges lesz arra ez az idő, hogy mindazt pótolja, amihez nem jutott hozzá az eddigi tizenkilenc és fél esztendeje alatt. A fegyház nagy és nehéz iskola, harminöt éves ember lesz Havlik, amikor megkapja az elbocsátási bizonyítványát. Lehet, hogy a tizenöt évi fegyház kegyelem-teljes ítélete és a fegyház megnyíló kapuja egy eddig értéktelen ember számára az új ut kezdetét jelenti majd. Ez alatt az idő alatt a Havlik Ferencnek munkára, fegyelmre és józan gondolkodásra szoknak majd és minden biz-zonnyal tisztító tűz lesz számukra az emberi együttélésnek ez a zord és komor világa.

Szanatoriumba vonult Hitler az izgalmak elől

A francia sajtó szerint idegileg összeroppan a nemzeti-szocialisták vezére --- Hitler utóda: Strasser --- Kommunista elnök a birodalmi gyűlésen --- Megrendült a Papen-kormány helyzete

Vagyondézmára készülnek Németországban

Berlinből jelentik: A német belpolitikai élet élénk érdeklődéssel tekint a közelgő birodalmi gyűlés elé. Mindenki kíváncsian várja, hogy a birodalmi kormány milyen álláspontot foglal el a birodalmi gyűlésen. Beavatott politikai körök határozottan állítják, hogy a kormány a legkomolyabb formában foglalkozik a választójog módosításával, amelyet népszavazás útján kívánnak keresztülvinni. A kormány ezenkívül tervbe vette, hogy a birodalmi gyűlést a bizalmatlansági indítványok, főleg pedig a szükségrendeletek megtörténte előtt felosztatja.

Igen érdekes cikket közöl a „Deutsche Allgemeine Zeitung”, amely azt írja, hogy a legközelebbi napokban a kormány részéről nagyfontosságú és bátor intézkedések várhatók, amelyeket állítólag Papen kancellár vasárnap Münsterben megtartandó beszédében fogja bejelenteni. Ugyancsak ez a lap jelzi azt is, hogy a kommunista szervezet értesítette a birodalmi gyűlés elnökét, hogy a kommunista Klara Zetkin asszony, a legidősebb német képviselő, feltétlenül vállalja a korelnöki tisztet és ilyen minőségben vezetni fogja a birodalmi gyűlést.

Berlini jelentések szerint a birodalmi kancellár a jövő hét folyamán meglátogatja Hindenburg elnököt Neudeckben és ez alkalommal beható tárgyalásokat folytat vele a szükségrendeletekről, gazdasági programról, valamint a belpolitikai helyzetről. Ezeknek a tárgyalásoknak politikai körökben igen nagy fontosságot tulajdonítanak. Itt írjuk meg, hogy Papen kancellár a tegnapi nap folyamán érkezett a nehézipar képviselőivel: Krupp és Siemenssel az újonnan előállott pénzügyi problémákról. Papennek ugyanis az a terve, hogy vagyondézmát léptet életbe, amely a vagy-nok három százalékát tenné ki. A terv ellen máris megmozdult a német polgári társadalom, amelyet a gazdasági krízis amúgy is már eddigelé nagy megpróbáltatásoknak tett ki.

Ma csaknem minden francia lap „Hitler meg-örült” címmel azt közli, hogy a nacionalisták vezére súlyos idegösszeroppanása miatt idegszanaszatoriumba vonult. A „Matin” nagyjelentőségű hírként közli, hogy Hitler utóda Strasser lett, aki tulajdonképpen a vezér ellenfele volt. A lap azt a következtetést vonja le, hogy Hitler helyzete a saját pártjában épp úgy megrendült, mint az idegje.

Nagyszabású reformokat léptet életbe a kormány

Kompenzációs értékcsera-rendszer, vizsgálat az autonóm-intézmények pénzügykezelésében. Új izgalmak a Kamarában. Argetoianu nagyszabású beszéde a korona védelmében. Ki a kormány „papája”?

Októberben szállítják le az adókat!

Bucurestiből jelentik: A minisztertanács ma ülést tartott, amelyen kimondta, hogy a jövőben csak kompenzációs alapon eszközöl külföldi megrendeléseket. Ha tehát külföldi megrendelés történik, úgy az illető országnak ugyanolyan értékben kell mezőgazdasági termékeket vásárolnia.

A kormány egyébként a közeljövőben javaslatot terjeszt a parlament elé, amelyben a pénzügyminiszter felhatalmazást nyert, hogy az autonóm intézetek pénzügykezelését felülvizsgálhassa. Ezzel akarja a kormány lehetetlenné tenni a különböző visszaéléseket, amelyek egy-másután pattannak ki az utóbbi időben az egyes autonóm intézeteknél.

Mironescu pénzügyminiszter különben a mai napon tanácskozást tartott Iordan Stefanescuval, a pénzügyminiszterium egyenesadó osztályának vezérigazgatójával, arról a törvényjavaslatról, amellyel egyes egyenesadókat leszállítanának. Jól informált helyről nyert értesülésünk szerint a jelenlegi mezőgazdasági adót háromnegyedével fogják leszállítani, míg az épületek adóját tíz százalékkal. Ezeket a leszállításokat a terv szerint október elsejétől léptetik életbe és érvényük csak az év utolsó negyedére vonatkozik.

A Kamara mai ülésén Perilleceanu cuzista a szövetkezetről történt állítólagos visszaélésekről beszélt és szigorú szankciókat követelt a bűnösök ellen, akik Ghelmegeanu földművelésügyi alminiszter szerint egy milliárd lej tulajdonítottak el jogtalanul 1924-től 1928-ig. Marton Ernő zsidópárti az állampolgársági törvény módosítását sürgette, Ion Zelea Cod-

Ezzel szemben az autonóm építkezési intézet vezetősége beható tárgyalásokat folytat egy olasz konzorciummal olcsó tisztviselő lakások építése ügyében. Előreláthatólag hamarosan megindulnak az építkezések és nemcsak a köz-, hanem magántisztviselőknek is építenek lakásokat. Igen valószínű, hogy ezt a tervet a kormány szándékai meg fogják hűsíteni.

reanu a tanítók hátralékos fizetésének ügyében interveniál, míg Pilut liberális szerint 1931. novemberére és decemberére a tiszték nem kapták meg fizetéseiket és éppen ezért sürgeti, hogy a fizetéseket utalják ki. Hudita lupista a felirathoz szól hozzá és kéri, hogy a konverziót a városi kategóriákra is terjesszék ki és az adósságok 60-70 százalékát semmisítsék meg.

A fizetési hátralékokat ne kölcsönökből fedezzék, hanem saját erejükből, mit viszont csak úgy lehet elérni, ha egy évre felfüggesztik a külföldi adósságok fizetését.

Ezután Argetoianu szólal fel, aki csodálkozását fejezi ki afölött, hogy a választéllat egyik szakaszába egy mondatot vettek be, amely arra figyelmezteti a koronát, hogy respektálja az alkotmányt. Csodálkozik azon, hogy a nemzeti-parasztpárt leckét akar adni a koronának.

Madgearu: Mi önöknek akarunk leckét adni, akik hosszú ideig keverték a politikai mérget. Ezt azonban nem fogjuk tovább tűrni.

Argetoianu: Szóval hozzánk adresszálják a felirat elején álló „Sire” kifejezést? Elhamarkodottnak tartom a felirat szövegét. Önök azt mondják, hogy a mi kinevezésünk nem történt alkotmányos módon. Hol írja azt az alkotmány, hogy csak valamelyik párt kebeléből nevezhető ki kormány? Van olyan törvény, amely kimondja, hogy pártönkivüli kormányt nem lehet kinevezni?

Toncescu (kormánypárti): Joga volt Önnek véres választásokat levezetni?

Argetoianu: Közbeszólásokra nem válaszolok. Önöknek is el kell ismerniük, hogy akkor általános volt a pártok elleni hangulat. Egy Titulescu elnöklété alatt levő szakértő-kormányhoz önök is hozzájárultak volna. Azonban mi ezt nem fogadhattuk el, mert nem akartunk együttműködni az akkori parlamenttel.

Madgearu: Éppen fordítva történt: az akkori parlament nem akart együttműködni Ömmel.

Argetoianu a saját érdemeiről

Argetoianu: Szavaiból világosan kitűnik, hogy önök is hajlandók voltak szakértő-kormányt támogatni. Ezt azonban azért nem tették meg, mert én is benne voltam? A liberálisok is hajlandók voltak a szakértő-kormány megoldását elfogadni. Szükség volt arra, hogy ilyen kormány következzen akkor. Mi azonban nem tehetünk róla, hogy hét hónapi kormányzásunk alatt a krízis meghiusította legszebb elképzeléseinket. Ekkor határoztuk el, hogy visszaadjuk megbízatásunkat. Egy ideig azonban még folytattuk munkánkat, hogy előkészítsük a következő kormány részére az utat. Megvalósítottuk a konverziót. Nem tudom, hogy hogyan érthette volna el egy másik kormány, hogy ezt a törvényt minden párt kivétel nélkül megszavazza? Ami a konverziót illeti, tulajdonképpen nem is ez számít, hanem az a tény, hogy az adósok nem tudnak fizetni. A Rist-jelentés fölött nincs mit vitatkozni. Ristet én hívtam az országba és amit mondott, azt mindannyian tudtuk. A krízis tovább fejlődött és ekkor a korona nem maradhatott fedezetlenül! Ezért adtuk vissza akkor a megbízatásunkat. Az önök elvei szerint az alkotmányossághoz a pártok körforgása szükséges. Meg kell azonban állapítanom, hogy nem Önökön mulott, hogy most Önök kormányoznak és hogy megkapták a többséget. Épp a napokban olvasta a fejükre a német párt elnöke, hogy nekik köszönhetik a

prémiumot. Mirto, az Önök közlekedésügyi minisztere, a mi kormányunk alatt benyújtotta a prémium eltörléséről szóló választójogi javaslatot, amelyet minden párt helyeselt, csak én voltam ellene. Hol lenne az Önök többsége, ha elfogadjuk ezt a javaslatot és eltörljük a prémiumot? Így tehát azt is mondhatnám, hogy nekem és Hans Otto Rothnak köszönhetik Önök, hogy kormányozhatnak.

Vaida miniszterelnök: Ön tehát azt mondja, hogy Öné a kormány apasága. De akkor azt kell mondanunk, hogy én vagyok a törvényes apa és Ön a törvénytelen.

Argetoianu: Mondjuk, hogy én vagyok a papa és ön a mama. (Ebben a pillanatban feláll Mihalache.)

Egy hang: És ott van a bába.

Mihalache: Az anya mindig biztos.

Argetoianu: Ne tárgyaljunk tovább ezt a családi eseményt. Önök mindig a pártok körforgásáról, az alkotmányos rituáléről beszélnek. Eszerint most a liberálisoknak kellett volna kormányra jönniük. Én úgy hiszem, hogy

Maniu csak azért nem fogadta el a kormányelnökséget, mert jobban tudja az alkotmányos rituálét.

Toncescu: Szabad választásokat akartunk, ezt el is értük és ezzel az alkotmányosságnak eleget tettünk.

Argetoianu: Különböznék örülök annak, hogy éppen Önök kerültek kormányra, mert így legalább hamarabb fog bebizonyulni ennek a kormányzásnak a csődje. Végül ismételtlen kérem, hogy a feliratból töröljék az említett passzust.

Általános választójogot sürgetnek

Radulescu Mehediint előadó hangsúlyozza, hogy nem akarnak leckét adni a koronának, csupán azt említik meg, hogy a választások lefolyása mutatja, hogy az ország megérett az általános választójogra s hogy nem lehet olyan választásokat tartani többet, mint amilyeneket Argetoianuék tartottak.

Ezzel a parlament tilése, amelynek legnagyobb eseménye Argetoianu régen várt beszéde volt, véget ért.

Kegyelmet kapott

San Jurjo tábornok, a spanyol fölkelők vezére — Ellenfelei is tisztelik benne „az ősi spanyol bátorság” megnyilatkozását — Ujabb puccskísérletet fojtottak el Spanyolországban

Madridból jelentik: San Jurjo tábornok, a felkelők vezére, kegyelmet kapott. Beavatott körök szerint, a kormány San Jurjo tábornoknak azért kegyelmezett meg, mert személyében az ősi spanyol bátorság jeleképét látja; különben sem felelti el azokat a szolgálatokat, amelyeket tavaly tett a köztársaságnak. Amikor közölték vele a megkegyelmeztetést, fiával éppen vacsoránál ült. A ke-

gyelemről szóló dekrétumot állva hallgatta végig, majd ennyit mondott: „Köszönöm” — és tovább folytatta a vacsoráját. Hajnalban a Baleari szigeteken lévő katonai fegyintézetbe szállították.

Egyes hírek szerint a monarchisztikus puccs-kísérlettől függetlenül, másik hasonló felkelés volt készülöben, amit azonban a rendőrség leleplezett.

Jubileumot ül egy aradi iparos

Moskovitz Izidor harmincöt éve bir önálló üzlettel — Az iparosintézmények egész sora köszönheti létezését Moskovitz Izidor agilitásának

Arad egyik legrégibb és legtekintélyesebb, közmegbecsülésben álló iparosa: Moskovitz Izidor ünnepli 35 éves jubileumát annak, hogy önálló üzlettel rendelkezik. A jubileum csendben és szerényen — Moskovitz Izidor lényéhez illeően — folyik le és talán csak a Monitorul Oficialnak, az Erdélyi Iparnak, valamint az aradi lapoknak egy-egy száma jelzi, hogy nem mindennapi jubileumot ül egy aradi iparos.

Mint említettük, a jubileumról a Monitorul Oficial egyik legutóbbi száma is megemlékezett. A hivatalos lap jelentése szerint ebből az alkalomból Öfelsége II. Károly király Moskovitz Izidort a Meritul Industrial érdemrenddel tüntette ki. Ez a kitüntetés annál nagyobb értékkel bír, mivel a legritkább eset, hogy azzal kisiparost tüntessen ki a királyi kegy. Az Erdé-

lyi Ipar pedig Reinhart Gyula tollából az első oldalon kolumnás cikkben emlékezik meg Moskovits Izidor érdemeiről. A lap ebből az alkalomból egy aranybetűkkel nyomott példányt adott ki, amellyel Moskovitz Izidort tisztelték meg, aki egyébként a lapot már közel egy éve szerkeszti.

Moskovitz Izidor törzsökös aradi. A Jakabffy István és társa céget, amelynek beltagja, 1897-ben alapították és a cég rövidesen nemcsak a legelső divatöltönyök készítésével tűnt fel, de az állami, megyei, vasuti szállítások terén is méltó nevet biztosított magának. Elévihihetetlen érdemeket szerzett Moskovitz Izidor a szakmájabeli iparosok szervezése terén s az 1912. évi országos férfiszabó-kongresszust ugyyszólván egyedül hozta létre.

Azokban az akciókban, amelyek Arad iparosságának fejlődését és jólétét célozták, mindig vezető és aktív szerepet vállalt és meghitt otthonában sokszor vetett fel az iparosság érdekeit szolgáló eszméket barátai előtt. Egy ilyen bizalmas megbeszélés eredménye lett az aradi Iparos Otthon megalakítása is. Nem egyszer indultak ki Moskovitz Izidor lakásából az iparosok érdekében országos akciók, amelyek intézményeket hoztak létre, vagy szilárdítottak meg. Annak ellenére, hogy rendkívüli az elfoglaltsága, hiszen tagja az Ipartestületek Szövetsége végrehajtó-bizottságának, vezetőtagja az Iparos Otthonnak, előljárási tagja az aradi Ipartestületnek, felügyelő-bizottsági elnöke az Iparosok Hitelszövetkezetének — mégis résztvevett a Kamara kiküldetésében az adófelelőbizottságban s úgy a patenta fixa-ba való besorolás, mint az adófelelőbizetések tárgyalásánál igen sokat tett az iparosok érdekében Moskovitz Izidort kitüntetések alkalmából számosan keresték fel üdvözlőlevelükkel és az aradi iparos intézmények vezetői szerencsekívánataikat tolmácsolták a harmincöt éves jubileumot ünneplő aradi iparosvezérnek.

Az aradi törvényszék döntése szerint a vasut ellen nem vezethető végrehajtás

A járásbíróság ítéletét a törvényszék megváltoztatta --- A temesvári Tábla elvi jelentőségű döntése

Érdekes kártérítést per ügyében adtak ma be felelőbezzést az aradi törvényszékhez. Még 1921-ben történt, hogy Lado György aradi vasuti fűtő rokkant lett egy balesetből kifolyólag. A fűtő dr. Sugár Jenő ügyvéd útján beperelte a CFR-t és a bíróság ítéletében kötelezte a vasutat arra, hogy Lado Györgynek hatvanegy éves koráig havonként 1430 lejt fizessen. Miután a vasut öt hónapon keresztül nem fizetett, a megrokkant fűtő jogi képviselője útján végrehajtást kért elrendelni a CFR ellen az elmaradt járulékok összegéig. A járásbíróság el is rendelte a végrehajtást, azonban a törvényszék megsemmisítette az elsőfoku határozatot azzal az indoklással, hogy a vasut állami in-

terzmény és nem vezethető ellene végrehajtás. Sugár dr. ügyfele nevében most nyújtotta be felelőbezzését, amelyben megállapítja, hogy a törvényszék téves indoklással hozta meg határozatát s kéri a végrehajtás megerősítését.

Itt írjuk meg, hogy a temesvári tábla hasonló ügyben nemrégiben elvi jelentőségű határozatot hozott, amennyiben kimondotta, hogy csak akkor lehet foglalni a CFR-nél, ha a szóbanforgó összeget a vasut felvette költségvetésébe. Valószínű, hogy Lado György ügyében is hasonló álláspontra helyezkedik a temesvári tábla, amelynek döntése így attól függ, szerepel-e a rokkantná lett aradi vasutas elmaradt illetménye a CFR költségvetésében.

Aradmegyei bankok harca a csődtömeggondnok járandósága miatt

Feloldotta a járásbíró a Banca Nadlacana négyszázezer lejes kűntlevőségét a zárlat alól

Érdekes polgári perben hozott ma döntést az aradi törvényszék harmadik szekciója. A per előzményei még hónapokra nyulnak vissza, amikor az aradi Victoria-bank lefoglalta a Banca Nadlacana kűntlevőségeit, 400 ezer lejes értékben, dr. U. aradi ügyvéd tartozása fejében. A csőd alatt álló nagylaki bank erre felebbeszét nyújtott be a foglalás ellen, azzal érvelve, hogy a pénzügyi helyzetnek semmi köze dr. U. magántartozásaihoz és azoknak fejében a bank vagyona nem foglalható le. Több tárgyalást is tartottak az ügyben és a Victoria-

bank a tárgyalások folyamán azzal replikázott, hogy az ügyvédnek, aki a Banca Nadlacana kinevezett csődtömeggondnok, hivatalos működéséből kifolyólag jár annyi, mint amennyit tartozásai fejében lefoglaltak.

A járásbíró elsőfokon megsemmisítette a foglalást, mire az ügy a Victoria-bank felebbeszése folytán a törvényszékhez került, amely ma tárgyalta az ügyet. A bíróság magaévátta a Banca Nadlacana érvelését és megerősítette a járásbíró ítéletét, amelyben feloldja a lefoglalt négyszázezer lejes kűntlevőséget.

Költözködés miatt

TÜZIFA, épületfa és keményfa készletemet olcsón klárusltom. AUFRICHT-fatelep
v. Kossuth-utca végén. 273

nokok ezt a kívánságot nem teljesítették. Ekkor Horváth Menyhért levelet írt Eckmann miniszterelnökhöz, amelyben arra kérte, hogy ő viselje gondját a Kreuger-hagyatékból levő értéktárgyaknak, amelyek az ő tulajdonát képezik. A miniszterelnök azonban elutasító választ adott és az ügyet a svéd államügyészség legjobbjára bízta.

Horváth Menyhért sokat tudott a miniszterelnökről. Amikor azonban az cserbenhagyta őt, semmi sem tartotta vissza attól, hogy a leplet lerántsa a miniszterelnök üzeméről. Röviddel ezután, hogy Horváth ellen beszüntették az eljárást, levél érkezett a svéd király kabinetirodájához, amelyben Horváth súlyos dolgokat közölt a miniszterelnökről.

A kabinetirodában óriási hatása volt Horváth Menyhért levelének. Ekkor történt, hogy a király megszakította nyári üdülését és visszatért a fővárosba. A hagyatéki gondnokokat felszólították, hogy adják elő a kérdéses aktákat. Az akták előkerültek és ekkor kiderült, hogy Horváth Menyhért vádjai megfelelnek a valóságnak. A miniszterelnök először koholmányának és bosszuakciónak nevezte az egész ügyet, kereken tagadta, hogy Ivar Kreugertől pénzt vett volna fel. Eckmann még akkor is tagadott és magyarázkodott, a mikor eléje tárták az 50.000 svéd koronáról kiállított csekket. A királyt azonban tovább nem lehetett félrevezetni, felszólította a miniszterelnököt, hogy adja be lemondását. Eckmann lemondott és Horváth Menyhért bosszuműve így elnyerte koronáját.

Magyar kalandor buktatta meg a svéd miniszterelnököt

A legendáshírű Horváth Menyus bizalmasa volt Kreugernek és tudta, hogy megvesztegettek a miniszterelnököt. Bosszúból leleplező levelet írt a svéd királynak Kreuger kincseit akarta megkaparintani a szélhámos

Budapestről jelentik: A legutóbbi hónapok során Európa közvéleményét sűrűn foglalkoztatták a Kreuger-botrány hírei. A Stockholmból jövő táviratok sorra beszámoltak arról, milyen zavarokat idézett elő a gyufakirály ügye a skandináv államok életében. Hír jött arról, hogy a svéd király megszakította nyári szabadságát és a Kreuger-botrány rendezését személyesen vállalta. Végül azután, hír jött arról is, hogy a Kreuger-ügy miatt lemondott Eckmann, a svéd miniszterelnök.

Most azután világosság derül ezeknek az eseményeknek a hátterére. Kiderült, hogy az az ember, aki a Kreuger-ügy kártyáit keverte, akinek a közbelépésére a király félbeszakította nyári üdülését és a miniszterelnök kénytelen volt beadni lemondását, nem más, mint Horváth Menyhért, a nagystilű magyar kalandor.

A stockholmi *Dagbladet* érdekes cikkben számol be Eckmann bukásának körülményeiről és az események középpontjába Horváth Menyhértet állítja. Megírja a lap, hogy Eckmann bukásának közvetlen okozója a gyufakirály egykori intimsa és titkos munkatársa, Horváth Menyhért volt.

Horváth Menyhért ellen a Kreuger-botrány kipattanása után a svéd ügyészség bünyügyi eljárást indított, melyet azonban bizonyító anyag hiányában be kellett szüntetni. A bünyügyi eljárás bizonyos értékpapírokkal és értéktárgyakkal volt kapcsolatban. Horváth Menyus, amint folyamatba tették ellene a bünyügyi eljárást, azonnal felszólította a Kreuger-hagyatéki gondnokait, Sritsberg vezérigazgatót és Forsner államügyészt, hogy a per középpontjában álló dolgokat a hagyatékból adják ki neki. A gond-

Amerika megegyezett a szovjettel — Japán mandzsuriai tervei ellen

Rendkívül kiéleződött a helyzet a két állam között az amerikai nagykövet demarsa óta

Tokióból jelentik: Az amerikai nagykövet ma megjelent a japán külügyminisztériumban, ahol kormánya nevében állást foglalt Japán mandzsuriai tervei ellen. Ezzel a két nagyhatalom között rendkívül feszültté vált a viszony.

Amerikának ez a lépése alátámasztja azt a hír-

adást, hogy Japánnak sikerült megegyeznie a mandzsuriai kérdés ügyében a Szovjettel. Japán véleménye szerint Amerika nemzetközi diplomáciai bojkottot készít elő Japán ellen, mivel Japán mandzsuriai terveivel megsértve látja a kilenc hatalmi egyezményt.

Kinos affér Budapesten

egy rabbi és egy kereskedő között

Különös kilakoltatás történt Budapesten, egy előkelő Amerikai-uti villában. Rothenstein Mór bankbizományos házában. Rothenstein Mór apósa dr. Hevesi Ferenc budapesti rabbinak. A bankbizományos az utóbbi időben rossz anyagi viszonyok közé került, úgy, hogy kénytelen volt villáját elárvereztetni. Az árverésen a villát Bleyer Izsó papirkereskedő vette meg.

Dr. Hevesi Ferenc, miután nem akarta, hogy apósa elhagyja régi otthonát, kibérelte a villában lévő lakást, sőt a bért előre ki is fizette. Tegnap megjelent a villában Bleyer Izsó és követelte, hogy a telekkönyvi hivatal rendelete folytán, a villát ürítsék ki. Rothensteinék természetesen tiltakoztak Bleyer erőszakoskodása ellen.

A villa kapuján vörös cédula hirdette, hogy a házban ragályos beteg van. Rothenstein 22 éves Endre nevű fia volt a ragályos beteg és a szülei erre hivatkozva kérték, hogy ne követelje a lakást. Bleyer azonban hajthatatlan maradt és telefonon kirendelte a fertőtlenítő-intézet betegszállító kocsiját és a könyörgő szülők mellett kihozatta a szobából a beteget, akit a Szent Antal-járványkórházba szállítottatott. Azután pedig kihordatta Rothensteinék összes bútorait az uccára. Ma feljelentést tett a főkapitányságon dr. Hevesi Ferenc rabbi magánlakásért, személyes szabadság megsértése és hivatalos hatalommal való visszaélés miatt a papirkereskedő ellen.

Romániába szökött

a Csillagbörtönből elmenekült detektívgyilkos banditavezér —
Érdekes karrier, amely kitüntetéssel kezdődik és börtönnel végződik — Bankigazgatóból a „Tiszántul réme”

Debrecenből jelentik: Megirtuk, hogy Rácz Kálmán, az érettségizett debreceni banditavezér és detektívgyilkos megszökött a szegedi Csillag-börtönből, ahol életfogytig tartó büntetését töltötte.

Rácz élete izgalmasabb, mint akármelyik bünyügyi regény. Gazdag családból származik, Debrecenben kitüntetéssel tette le kereskedelmi érettségijét és mindenki tudta, hogy nagy karrier vár rá. Két évvel az érettségi után

egy jó hírű hajduböszörményi bank igazgatója lett.

A kereskedelmi iskolában ő volt a diákok és tanárok mintaképe. Hajduböszörményben gazdagon megnősült, fényűző életmódot folytatott, de hamarosan szabálytalanságok derültek ki. A család a hiányzó összeget megtérítette, a feleséget azonban elvált tőle. Ez 1913-ban történt.

Mint önkéntes vonult be a háborúba, de a karpaszományt hamar elvették tőle. 1916-ban megsebesült és ezután már itthon maradt. Ebben az időben kétes manipulációkkal gyanúsították, de mindig tisztázta magát.

A forradalom alatt fegyveres bandát szervezett, valóságos réme lett a Tiszántulnak. Végre a hatóságok halálos tűzharccal egybekötött hajtóvadászat után tették ártalmatlanná.

A nyomozóhatóságok véleménye szerint Rácz valószínűleg Románia felé vette útját és most az erdélyi havasok rengetegeiben rejtőzik.

CORSO-MOZGO mai műsora!

KÉTSZIV EGY DOBBANÁS
LILIAN HARVEY, Halmay Tibor és Wolf Albach Retty az új UFA lérisztár legújabb alágoperettje. Előadások kezdete pontosan 5 $\frac{1}{2}$, 7 $\frac{1}{2}$, és 9 $\frac{1}{2}$ órakor

MA D. U. 3 órakor

BOBBY, NE HAZUDJ!

Legmódságosabb filmoperett, nagyszemű sportfilm. St. Jenny Jugo, Oscar Karlweiss, Halmay Tibor.

JEGY LEJ 8.—

Vasárnap d. e. 11 és fél órakor: MATINÉ.

Tropusi éjszakák!

DITA FARLO, FRITZ RASP, stb. legújabb filmje.

A Rapidon tartóztatták le a százmillióos bélyeghamisító banda szökésben levő tagját

A rendőrtiszt revolverrel a kezében ébresztette fel az alvó hamisítót — Bucurestibe vitték Kolozsvárról a banda minden tagját — Bianu Jenő dr. vezeti a kihallgatásokat

Kolozsvárról jelentik: A Kolozsváron három nappal ezelőtt leleplezett rendkívül nagy-szabású bélyeghamisítási ügyben rendkívül érdekes fordulat állott be, amennyiben a kolozsvári hatóságoknak sikerült letartóztatniok a még egyetlen szökésben levő bélyeghamisítót, Baga István litografust. Mint ismeretes, a kolozsvári rendőrhatalóságok tegnapelőtt éjszaka letartóztatásba helyezték a bélyeghamisító banda tagjait, Sztankovics Albert, Katz Márton, Peres Károly és Fischer ügynököt éppen akkor, amikor meg akartak szökni Kolozsvárról. Mindannyiukat a pályaudvaron tette ártalmatlanná a rendőrség.

A hatóságok éberségét azonban a banda egyik tagja, Baga István, aki a bélyeghamisítás értelmi szerzője volt, kijátszotta és 1 millió lej értékű hamisított okmánybélyeggel megszökött Kolozsvárról. Miután azonban a rendőrségnek sikerült társait elfogni, ezek bevallották, hogy Baga a Rapiddal Bucurestibe utazott. Hatieganu rendőrkezes, Palcu rendőrfelügyelő és Pop Jakab helyettes komiszár azonnal autóbá ülték és nagy menetsebességgel Tövis felé hajtottak, úgy tervezvén, hogy az autó Tövisig utoléri a Rapidot. Kísérletük sikerült is, amennyiben még a Rapid megérkezése előtt jutottak el Tövisre. A kolozsvári rendőrség vezetői itt megtették minden intézkedést, hogy a gyorsvonaton utazó Baga ne szökhesen meg kezeik közül. Amikor a Rapid befutott az állomásra, minden kijáratot eldőltek és az utasokat csakis szigorú igazoltatás után engedték ki a pályaudvarról. A vonat indulása előtt mindhármán felszálltak a Rapidra és miután az már kirohagott az állomásról, kezdték meg Baga felkutatását. Nem soká kellett keresniök, mert a nagystílusú bélyeghamisítót az egyik másodosztályú fülke ülésén találták, ahol aludt. Palcu rendőrfelügyelő revolverrel a kezében költötte fel Bagát, aki meglepetve látta, maga körül a rendőrség embereit. Elfogatása a vonat fülkéjének közönsége között nagy izgalmat keltett.

Bagát ezután átvitték egy üres fülkébe, a hol azonnal megkezdtek kihallgatását, egyben pedig lefoglalták a nála talált 1 millió lej értékű hamis okmánybélyeget. Érdekes megemlíteni, hogy az ártalmatlanná tett hamisítót nem vitték vissza Kolozsvárra, hanem leutazták vele Bucurestibe, ahol a sziguranca-vezérigazgató-ságra vitték és itt Bianu Jenő dr. sziguranca-

vezérigazgató is résztvevett kihallgatásán. A kihallgatásról semmi sem szivárgott ki, de ennek eredményeképpen telefonutasítást küldtek a kolozsvári rendőrségnek, hogy a banda többi, letartóztatásban levő tagját szintén szállítsák Bucurestibe. Megállapítást nyert különben az is, hogy a bélyeghamisító bandának, amely állítólag 100 millió lej értékű bélyeget hozott forgalomba, Bucurestiben is voltak tagjai, akik a hamisítványok piacrahegyezésével foglalkoztak. A nyomozás erőiesen folyik és rövidesen a banda valamennyi tagja a rendőrhatalóságok kezére fog kerülni.

A kalandos milliós főnyeremény tulajdonosa most nyerte meg az igazi főnyereményt...

A Sors happy-end-je — Pless Béla és Ausländer Mancika találkozás, amelyből szerelmi házasság lett

Emlékeztet még az a nem mindennapi érdeklődést keltett bonyodalmas és váratlan fordulatokkal teli történet, amelynek középpontjában az aradmegyei Pless Béla és milliós sorsjegynyereménye állottak. A sorsjegy története hetekig, sőt hónapokig képezte az erdélyi sajtó kedvelt témáját és Aradon, valamint a megyében óriási érdeklődéssel figyelték a kibontakozó fejleményeket. Találgatták, hogy happy-end lesz-e a vége ennek a vigjáték-témának, vagy csendes elválással fejeződik be a nagy finálé?

A sorsjegy nyereményösszegének sorsa ismeretes. Pless Béla és menyasszonya megosztottak az összegben, utaik pedig ketté váltak... Pless Béla, akinek édesapja jömeneteli üzlet tulajdonosa Siculán, a reá eső összeggel hozzájárult, hogy az üzletet ő is felfelldítse. Tízszobás házat építtetett és a boldogsághoz, szerencsésen induló új életéhez most már nem kellett más, mint egy odaadó, hűséges élet-társ... A milliós nyeremény tulajdonosa házasságra gondolt. Ekkor, mint a regényekben szokás, elébe hozott a Sors egy bájos, szerény leánykát. Ausländer Mancika vagyontalan, de szorgalmas, becsületes nyomdász leánya. Társaságban találkoztak és a szerelem — akár

Porra égett egy fűrészárugyár

A gyár csak 3 millió lejre volt biztosítva, míg a kár 4 millió lej

Csernovitzból jelentik: Hatalmas tűzvész pusztított az elmúlt éjszaka Radauti városkában, a „Frati Blax“-féle fűrészáru-gyárban. A tűz rendkívül nagy gyorsasággal terjedt, úgy, hogy mire azt észrevették, a gyár egy része már teljesen lángokban állott. Azonnal értesítették a tűzoltóságot mely percek alatt a helyszínen volt és megkezdte az oltási munkálatokat. A gyáráépület, valamint a raktárak megmentése, a megécsizett mentési munka el-lenére sem sikerült és hajnali 3 órára a fűrészáru-gyár földig égett. A kár hozzávetőleges becslés szerint több, mint 4 millió lej, míg a gyár 3 millió lejre volt bebiztosítva. A helyszíne kiszállott bizottság megállapította, hogy a tüzet valószínűleg szikra idézte elő. A hatóságok bevezették a vizsgálatot és egyelőre a gépészt, a fűtőt és a gyártelep őreit őrizetbe vették.

Ugyancsak ezen az éjszakán a városban egy másik tüzeset is volt. Gaber nagyke-reskedő lakásában keletkezett a tűz és az egész épületet elhamvasztotta.

Jelentkezzenek a siófoki nemzetközi bridge-verseny aradi résztvevői!

Szombat este zárjuk le a siófoki nemzetközi páros bridgeversenyre történő jelentkezéseket, miután azokat sürgősen közölnünk kell a nemzetközi verseny rendezőségével. Előreláthatólag a győztes páron kívül is többen indulnak a siófoki versenyen, amelynek rendezősége jelentős kedvezményeket biztosít a résztvevőknek, úgy az utazás, mint az ellátás terén. Természetesen az Aradi Közlöny és Lloyd Klub közös versenyén benevezett pároknak nem kell külön nevezési díjat fizetniök a nemzetközi versenyen sem. Arad előkelő társaságában még ma is sokat beszéltek a kétnapos bajnoki küzdelemről, mely érdekes, számottevő eseménye volt Arad társasági életének.

Ma egyébként kiállítottuk a bridge-verseny művészi kidolgozású plakettjeit a Szentgyörgyi Emil főtérni divatárkereskedő-cég kirakatába. A nap folyamán a sétáló nagy csoportokban állottak meg a kirakat előtt és meg-

kell állapítani, hogy sokan csodálták meg a szép tiszteletdíjakat, amelyek a Bratianu (Weitzer János) ucai Csáky Gyula vésnök-cég izlését és precíz munkáját dicsérik. Egy-két napig marad csupán közszemlén a négy plakett, amelyet azután véglegesen átnyújtjuk a győzteseknek, akiknek maradandó szép emlékü lesz a kétnapos, izgalmas, sok tanulságot nyújtott küzdelemről.

Az aradi bajnoki bridge-verseny epológusaként ma délelőtt tizenegy órakor lefénkyképezték a verseny négy győztesét: Fényes Lórántot, Mihálik Gyulát, dr. Ujhelyi Józsefnét és Meer Imrénét az aradi Lloyd Klub kerthelyiségében. A felvételeket az Aradi Közlöny fotóriportere, Sándor Jenő fényképész készítette és a napokban küldjük be a képeket a Színházi Életnek, amely valamelyik legközelebbi számában közli.

csak a regényekben — összehozta őket.

A teljes happy-end most elérkezett: Pless Béla és Ausländer Mancika vasárnap délelőtt tartják esküvőjüket. Felkerestük szerény otthonában a fiatal menyasszonyt, aki boldogan mesél szerencséről, küszöbön álló házasságáról.

— Egy társaságban, a nagynénémnél ismerkedtünk meg — kezdte a szókehu Ausländer Mancika. — Akkor még nem tudtam, hogy Béla milliós nyeremény tulajdonosa... Éppen úgy volt, mint a regényekben: megszeret-tük egymást és megkérte a kezemet. Vasárnap lesz az esküvőnk, amely után Siculára megyünk, ahol tízszobás szép modern házat építtetett Béla a nyereményből. Most rendeztük be nagyon szépen, elegánsan az új házat. Ott fogunk lakni Béla édesapjával...

Ausländer Béla, Mancika apja lép a szobába és mosolyogva kérdi:

— Az iránt nem érdeklődik, hogy mennyi hozományt kap Mancika?

— Egy banit se! — tiltakozik büszkén Mancika — majd hozzátesszi: — És még azt mondják, hogy nem lehet ma hozomány nélkül férjhezmenni!

Az öreg Ausländer elmeséli, hogy az emlékeztet tavaszi árvizig Zsigmondházán laktak, azonban házukat elvitte az ár, nem maradt semmijük... Akkor költöztek be Aradra, ahol különben előzőleg is öt évet töltöttek. Mancika különben Budapesten született, ahol édesapja a Pesti Naplónál volt nyomdász, 15 éven keresztül.

— Vannak testvérei? — kérdezzük a menyasszonyt.

— Igen, egy fivérem tisztviselő az aradi Altalános Takaréknál. No és itt a „nővérem“ — mutat rá az éppen belépő szőke fiatal leányra, aki így mutatkozik be:

— Ackermann Bözsi... Tíz éve, amióta Aradra kerültek Ausländerék, együtt nőttünk fel Mancikával. Ugy szeretjük egymást, mint-ha testvérek volnánk! Most nagyon fáj, hogy Manci elmegy... De igazán jól jár vele a Béla, mert nagyon takarékos menyecske lesz. Meg fogja örízni azt, amit a szerencse adott Pless Bélának...

Gratulációk. Bucsuzás. A Bözsike meg-öleli a boldog menyasszonyt és utánunk kiáltja:

— Pless Béla most nyeri el az igazi főnyereményt!

Szemlaken hamisították a pécskai beteg sertésszállítmányok passzusait

Popu M. János dr. alispán vizsgálatának szenzációs fordulatai — A szemlakai jegyző szerepe az okmányhamisításokban — Egy nagylaki állatexportőr felé vezetnek a vizsgálat szálai

Ujabb szenzációkat ígér az alispán kisjenői és szentannai vizsgálata

Általános feltűnést keltett Aradmegyében az a vizsgálat, amelyet Popu M. János dr. megyei alispán indított. Amint az *Aradi Közlöny* már több cikkben beszámolt róla, az alispán annak érdekében indított szigorú és széleskörű vizsgálatot, hogy megállapítsa,

milyen módon csempészték át több vagon beteg bántási sertésszállítmányt Pécskán keresztül, mint tranzitó-árut Ausztriába.

annak ellenére, hogy a bánáti sertések kivételével rendelettel tiltotta meg a kereskedelmi minisztérium.

Amint beszámoltunk róla, a pécskai jegyző magánvizsgálata derített első ízben fényt a történetekre. A jegyző megállapítása szerint június és július hó folyamán éjszakánként teherautókon szállították a beteg bántási sertéseket hamis passzusokkal Pécskára, ahol dr. Hussein Ibrahim pécskai kerületi állatorvos asszisztenciája mellett indították őket Magyarországon át Ausztriába. A pécskai jegyző szóbelileg jelentette az ügyet úgy dr. Husseinnek, mint dr. Dobai Gábor volt pécskai főszolgabírónak, akik azonban nem tettek azonnal jelentést felettes hatóságoknak mindaddig, míg csak a vizsgálat meg nem indult. Ekkor az állatorvos is megállapította, hogy a sertésszállítmányok valóban betegek voltak, de viszont *fedve érezte magát azáltal, hogy szemlakai, nagylaki és sajtyényi marhalevelek kíséretében érkeztek meg a pécskai állomásra*, tehát olyan helyről indított szállítmányoknak voltak jelezve, ahonnan a minisztérium nem tiltotta meg az áruk kivitelét.

A szemlakai hamispasszus-gyár

Popu M. János dr. megyei alispán, miután részletesen kihallgatta a pécskai jegyzőt, a beszerzett adatok alapján a legszélesebbkörű vizsgálatot indította meg. Kihallgatta, még hivatalból történt áthelyeztetése előtt Dobai dr. pécskai főszolgabíró, dr. Hussein Ibrahim pécskai állatorvost, majd személyesen járta be Szemlak, Nagylak és Sajtyény községeket, hogy a lelkiismeretlen visszaélésnek minden vonatkozását feltárja. A beteg sertésszállítmányokat

kísérő marhalevelek ugyanis ebből a három községből voltak keletkezve és

ezekről a passzusokról a vizsgálat mindjárt a kezdet stádiumában kiderítette, hogy hamisak.

Az alispán kutatásait a nagylaki és a sajtyényi jegyzői irodákban nem igazolta semmiféle kon-

Megáll az ember esze és ámul és bámul!...

UFERINI

a huszadik század eleven csodája

ma este tartja megnyitó diszeloadását

a Nyári színházban.

Amit ez a világhírű ezermester produkál teljes társulatával: meghalad minden képzeletet. Pazar diszletek keretében órák hosszat tartó soha nem látott új műsor. Boszorkányos gyorsasággal kergetik egymást a színpadon a legizgalmasabb attrakciók, a legördögösebb bűvészprodukciók. — UFERINI mester mutatóvanyai egy emberéletre való élményt jelentenek. A káprázatos műsor slágere: **KISSMANYI** szubrettprimadonna vendégszereplése.

Esti előadások kezdete fél 10-kor, a vasárnap délutáni előadás, melynek műsora teljesen azonos az estivel, fél 6 órakor. Helyárak: 50, 40, 30, 20, 15 és 10 lei.

Jegyek elővételben kaphatók a téli színház pénztárában.

Aradi turisták kellemetlen kalandja

Ostoba vádak miatt csendőrök tartóztatták fel őket.

Az Erdélyi Kárpát Egyesület aradi „Czárán Gyula” osztálya az elmúlt napokban expedíciót indított a bihari havasokban levő természeti különlegességek feltárására. Az expedíció célja a Meleg Szamos forrásvidéke volt, ahol hatalmas barlangrendszerek és vizesések között, a nagy természetbarát, Czárán Gyula 30 év előtt építette meg az első turista utakat. Az utak feltárása és színjelzése igen sok fáradságot igényelt.

A szép eredményekkel hazatérő turistáknak Hollód község állomásán kellemetlen kalandban volt részük. Az állomáson ugyanis csendőrök várták a turistákat és mindegyiküket alaposan átkutatták. Mint később kiderült, ismeretlen egyén táviratban utasította a csendőrséget, hogy a hazatérőben levő turistákat tartóztassák le, mivel a havasokban több ló nyakáról lelopták a kolompot. Természetesen a csendőri vizsgálat megállapította az ismeretlen távirat ostoba vádjának alaptalanságát és így a meggyanúsított turistákat utjukra engedték.

krét eredmény: ebben az ügyben úgy Sajtyényban, mint Nagylakon mindent rendben talált. Ezzel szemben Szemlaken a vizsgálat szenzációs fordulójához érkezett el. Popu dr. részletes kihallgatás alá vette itt Gules Tódor nevű községi alkalmazottat, akiről már a pécskai vizsgálat kompromittáló adatokat tárt fel. Gules, aki egyszerű ember, mindjárt a kihallgatások elején megtört és beismerte, hogy

a Pécskán keresztül Ausztriába irányított sertésszállítmányok passzusait ő hamisította!

A megtört ember vallomása nyomán újabb szálak kapcsolódtak bele a vizsgálatot végző megyei hatóságok kezébe. Gules ugyanis elmondotta, hogy a hamisításokat igen primitív módszerrel végezte. Amint ismeretes, a marhapasszusok (cotor), mielőtt kiállítanák őket, egy jegyfüzetbe vannak kötve, amelyeknek egy ellenőrzési blankettájuk is van. Ezek az ellenőrzési blanketták akkor is ott maradnak a kiállításuk helyén, amidőn már a tulajdonképpeni marhalevel elment a hozzátartozó szállítmánnyal. Gules oly módon követte el a hamisításokat, hogy pl. az ellenőrző blankettán 1 darab sertésről állított ki marhalevelet, míg a hozzátartozó tulajdonképpeni passzuson az egyes számjegy elé még hozzáírtak egy-egy számot. Így lett az 1 darab sertésből 51, vagy 91 darab sertés. Gules vallomása szerint — annak ellenére, hogy erre rendelet van — a számokon kívül írással sohasem tüntették fel, hogy tulajdonképpen hány darab sertés is van a szállítmányban? A szükséges községi jegyzői pecsétet Gules éjszakánként idején — a saját előadása szerint — Huf Lázár szemlakai jegyzőtől szerezte meg. Ilyen hamisított marhalevelek és kézzel kiállított jegyzőkönyvek alapján folytatták manipulációjukat, jelentékeny összegekkel károsítva meg az államot, azonfelül, hogy kijátszották a minisztérium rendelkezéseit, a melyek kategórikusan megtiltották a bánáti sertések kivitelét az országból.

Ujabb leleplezések

A megyei hatóságok — értesüléseink szerint — nyomára jutottak annak az érdekeltségnek is, amely az egész sertéscsempészési akciót irányította.

A vizsgálat szálai Traian Iovanasc nagylaki állatexportőr felé vezetnek.

akinek intim kapcsolatai voltak dr. Hussein Ibrahim pécskai állatorvossal. Popu M. János megállapításai szerint Hussein dr. és a szemlakai Gules egy ízben személyesen is találkoztak, amidőn a pécskai állatorvos azért kereste fel Gules, hogy bizalmasan informálódjék tőle, hogyan és milyen forrásból származnak azok a hamisított marhalevelek, amelyek a sertésszállítmányokkal együtt érkeztek Pécskára. Ez a momentum a vizsgálat szempontjából kétségkívül súlyosan terhelő a pécskai állatorvosra nézve, aki eddig kitartóan hangsúlyozta, hogy ő a maga részéről mindig beírta azzal, hogy a sertésszállítmányok szabályos nagylaki, sajtyényi és szemlakai passzusokkal érkeztek, ezekről a helyekről pedig nem volt megtiltva a sertésszállítmányok továbbítása.

Szombaton délután Popu M. János dr. megyei alispán folytatja a vizsgálatot. Ezúttal Szentannára és Kisjenőre fog kiszállani, hogy az ott eszközölnő kihallgatásokkal terjessze ki a vizsgálatot, egyben pedig ellenőrizze az eddigi megállapításokat.

Másfél millió lejt sikkasztott a bucaresti-i Franck-kávégyár pénztárnoka

A sikkasztott pénzzel Sinaian 200 ezer lejt nyert. Nyoma veszett a szökevénynek

Bucurestiből jelentik: Nagyszabású sikkasztásnak jöttek a nyomára a bucaresti-i Franck kávégyárban. A gyár igazgatója ugyanis ma megjelent a rendőrségen és feljelentést tett König Henrik, a vállalat jelenleg szökésben levő pénztárnoka ellen, aki néhány nappal ezelőtt nyomtalanul eltűnt és az ekkor megtartott házivizsgálat alkalmával kiderült, hogy mintegy 1 millió 800 ezer lejt sikkasztott el. Az eddigi nyomozás még igen kevés eredménnyel

járt, amennyiben a hatóságoknak ezideig még nem sikerült megállapítani, hogy a sikkasztó pénztárnok hol tartózkodik. Annyit azonban megállapítottak, hogy König Henrik egy-két nappal ezelőtt Sinaian tartózkodott, ahol az egyik játékkaszinóban igen nagy szerencsével játszott, mert közel 200 ezer lejt nyert. A rendőrhatalóságok rendkívül erélyes nyomozást vezettek be a sikkasztó pénztárnok kézrekerítése érdekében.

HIREK

„Azért sem vágom le...”

Egész sereg anekdota, vidám történet született már azokból az apró-cseprő járásbírói tárgyalásokból, ahol a becsületsértési ügyeket tárgyalják. Veszekedő piaci kofáktól kezdve a cselédszolgálatokon összevesztett uriaszonyokig, a társadalom minden rétegének képviselőivel találkozni a járásbírói folyosóin, ahol az ellenfelek megfelelő gyűlölettel mérik egymást végig, miféle még bejutnának a terembe, ahol az igazságot szolgáltatják számukra. Mulatságos, vidám históriákat tartalmaznak sokszor ezek a száraz akciók, amelyek megbecsülhetetlen dokumentumok lehetnek mindazok számára, akik anekdota-gyűjtéssel foglalkoznak.

És hogy megkönnyítsem a dolgot az ilyen kis esetek szenvedélyes gyűjtői számára, alább átnyújtok egy kis történetet, amelyet ma délután tárgyal le az aradi járásbíró, amelynek furcsa kérdésben kellett döntenie.

A felperes egy átkánosan ismert aradi ügyvéd volt, aki becsületsértési pert indított Terfer János munkásbiztosító pénztári tisztviselő ellen. Elpanaszolja az ügyvéd, hogy legutóbb egyik ügyfele megbízásából lefoglalta a tisztviselő fizetését, mire a nekikeseredett Terfer János ezeket mondotta:

— Garantálom, ha egyszer Önt felakasztják, ügyvéd ur, én nem vágom le.

Az ügyvéd sértődve találta magára nézve ezt a kijelentést és a járásbíróhoz fordult elégtételért. És a bíróság ma döntött. Kimondotta, hogy az még nem tekinthető becsületsértésnek, ha valakit nem akarnak levágni a kötéltől, abban az esetben, ha netalán olyan helyzetbe jutna, hogy erre kerülhetne sor. Az illyesmí mindenkinek privát ügye és legfeljebb humánus érzéseiről tesz vele tanúbizonyságot, de semmiesetre sem deklaráható becsületsértésnek.

Nem tudni még, az ügyvéd felebbe-e. Annyi bizonyos, hogy a tisztviselő diadalmasan távozott a járásbírósról, és fölényesen mosolygó tekintettel méregette végig ellenfelet, mintha azt akarta volna mondani:

— Látja, azért sem vágom le...

(rosi.)

— IDŐPROGNÓZIS. Meleg és tulnyomóan derült idő várható.

CENTRAL MOZGÓ: TRADER HORN. (Repriremier). A világ leghatalmasabb, legizgalmasabb filmje! Költészet és valóság együtt! Dráma Afrika rengetegekben! A nagy zambesi vízesés, őserdők, fekete törpék ezrei. A hittérítő leányának szerelme a trópusok alatt. Főszereplők: Edwina Booth, Duncan Renaldo, Harry Carey.

SELECT MOZGÓ: A MANDARIN LEÁNYA. Paramount-világláger. Ana May Wong, Warner Oland, Sesue Hayakawa.

Előadások fél 8 és fél 10 órakor.

Délután 5 órakor 8 lejes helyárakkal a **SELECT MOZGÓBAN: A SZERELEM MUZSIKÁJA.** Billie Dove, Kenneth Thomson, Kay Francis.

— **Agrár-konferencia** Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Madgearu ipar- és kereskedelemügyi miniszter szeptember másodikán Stresaba utazik, ahol résztvesz a nemzetközi gazdasági konferencián. A miniszter ma tanácskozásokat folytatott ebben az ügyben Szembek bucaresti-i lengyel követével. A varsói, stresai és londoni konferenciák után Bucurestiben agrár-konferencia ül össze, a melyen Lengyelország, Magyarország, Csehszlovákia, Bulgária, Jugoszlávia és Románia illetékes miniszterei vesznek részt. Ennek a konferenciának az időpontját csak később állapítják meg.

— **Ítélet az Agabecov-ügyben.** Bucurestiből jelentik: A Tábla ma délután hirdette ki ítéletét az emlékeztető Agabecov-féle szovjet-perben. A Tábla feltűnően enyhe ítéleteket hozott, amennyiben Lecoque és Samiedis vádlottakat felmentette, míg Grisa Alexej, Katapodist és Toncsevet két hónapi fogságra ítélte, amit a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek is vett. A vádlottakat tehát kivétel nélkül szabadlábra helyezték. Érdekes megemlékezés, hogy az ítélet kihágás címén hozták.

— **Munkanélküli tisztviselők és színészek** ügye Aradváros vezetősége előtt. Aradváros Interimár-bizottsága péntek délután tartotta meg szokásos ülését, amelyen több jelentéktelen adminisztrációs ügy felett határoztak. A város interimár-bizottsága jóváhagyta az aradvárosi munkanélküli tisztviselők kérvényét, amelyben szeptember hó 3-4-re ünnepély rendezése céljára elkérték a városi parkot és ugyancsak engedélyt adott az állásnéküli színészeknek is, hogy a városi Neptun-strandfürdőben szeptember hó 4-én strand-ünnepséget rendezhessenek.

— **Bonyodalmak a térdszallag-rendben.** Londonból jelentik: A térdszallag-rend lovagi tanácsa tegnap foglalkozott Vilmos német excsászár s az extrónörökös kérésével, mely arra vonatkozott, hogy adják vissza nekik a térdszallag-rend jelvényeit. Vilmos excsászár ugyanis a háború kitörésekor visszaküldte az angol királynak tengerügyi tábornoki egyenruháját, marsallbotját és térdszallag-rendjét, azzal, hogy többet úgy se használhatja. Manuel portugál exkirály halála folytán megüresedett helyre a lovagi tanács Musztafa Kemal pasát hívja meg.

— **Vasúti karambol az ókirályságban.** Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt a 110. számú személyvonat összeütközött egy üres tehervonattal. Az egyik teherkocsi megrongálódott, emberéletben azonban nem esett kár. A pálya annyira megrongálódott, hogy a Ciocanesti—Stirbey Voda-szakaszon a forgalom egy óra hosszat szünetelt.

SCHERG szöveteknek
bizonyítéka 100 éves múltja,
gyári arban
I. SCHUTZ-nál

— **Beszúrtak egy román luxusvonatot.** Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága ma hivatalos kommunikát adott ki, amelyben közölte, hogy a Bucuresti—Brassó között közlekedő Carpati luxusvonatot augusztus 29-ikével leállítja.

— **Halálozás.** Özvegy Nyisztor Péterné született Szlavkovits Milica, 76 éves korában elhunyt. Temetése e hó 27-én délután 5 órakor lesz a Strada Romul (Vilmos-utca) 6. számú házszámból. (L.)

— **Eleplezték az aradi pékmester tolvaját.** Pálincás József aradi pékmester feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik tőle 200 lejt loptak el. A rendőrség bevezette a nyomozást és megállapította, hogy a lopást András János sütőmunkás követte el. A hűtlen alkalmazott ellen a rendőrség megindította az ellárást, míg Pálincás Andrásit természetesen elbocsájtotta állásából.

— **Külföldre csábítják a Homonnay-ílvékeket.** Budapestről jelentik: Sportkörökben sokat beszélnek arról, hogy a Homonnay-testvérek, a kiváló vízipólózók külföldre távoznak. Homonnay II-öt Amerika szeretné elhódítani négy évre, a berlini olimpiáig, míg Homonnay Lajosért Japán verseng, akit nyolc éves szerződéssel a várható tokiói olimpiáig szeretnék megnyerni. A csábítások az illetékes magyar sportköröket is foglalkoztatják.

Chilevitz Rózi
okl. óvónő Montessori óvodája
szept. 1-én megnyílik. 2785
Modern pedagógia. — Román-német nyelvyakorlása. — Érzékszervek fejlesztése. — Zene. — Torna. — Sport. — Játék a szabadban. — Mérsékelt tandíj. — Érdeklődni: d. u. 5-7 között P. Avram Iancu 21. alatt

— **Tizenkét évi fegyházat kapott a gyilkos levente-oktató.** Budapestről jelentik: A törvényszék ma ítélkezett Boros István, a gyilkos levente-oktató felett, aki február 28-án heves szóváltás után belőtte sógorát, Eperjesy István székesfővárosi tanácsjegyzőt. Az ügyészség szándékos, de előre meg nem fontolt emberölés bűntettével vádolta Borost, akit a törvényszéki orvosszakértők beszámíthatónak nyilvánítottak, annak ellenére, hogy a családban több elmebeteg volt. A terhesség jelei rajta is mutatkoznak, tetteben azonban nem befolyásolták. A sógorgyilkost a bíróság 12 esztendei fegyházra ítélte. Ugy az ügyész, mint a vádlott felebbezést jelentett be.

— **Az aradi zsidó hét osztályu elemi fiú- és leányiskolában** a beiratások folyó évi szeptember 1-10-ig naponta délelőtt 9-12 óráig tartanak.

Haldoklik az összevert aradi napszámos

Az ügyészség hivatalból elrendelte a vizsgálatot a rendőr ellen

Súlyos ügyben folyik eljárás az aradi ügyészségen egy közrendőr ellen. Még napokkal ezelőtt történt, amikor Mitru János közrendőr összevesztett Buculie Mihály napszámossal, akit agyba-főbe vert, úgyhogy a szerencsétlen embert a megyei kórházba szállították. A kórházban kezelés alá vették, azonban Buculie állapota egyre súlyosbodott, úgy hogy műtétet kellett végezni rajta. Mint megállapították, a rendőr a földre teperte a napszámost s összerugdosta, amiáltal súlyos belső sérülések keletkeztek. A műtét nem sokat használt és ezért tegnap másodszor is megoperálták. Buculie állapota ugyszólván reménytelen, az orvosok már le is mondták életéről.

A család megbízta dr. Köves László aradi ügyvédet, tegyen feljelentést a rendőr ellen. Mitru János már többször megjelent a kórházban, ahol egyezkedni szeretett volna az általa megvert emberrel, azonban Buculie állapotának súlyosságára való tekintettel, nem képes tárgyalásokat folytatni. A család külön feljelentést egyelőre nem tett, miután az ügyészségen hivatalból folyik az eljárás a rendőr ellen, míg Buculie hozzátartozói azt várják, felgyógyul-e a szerencsétlen ember, vagy pedig behal sérüléseibe. Csak azután teszik meg a további lépéseket a súlyos kimeneteli verés ügyében.

— **Szabadlábra helyezését kérte a letartóztatott születő.** Az elmúlt napokban — mint megírtuk — letartóztatták Hajdu Zsófia tamashidai asszonyt, akit azzal vádoltak, hogy segédkezett nyújtott egy halálos kimeneteli titott műtétnél. Az asszony védője, dr. Köves László ma kérvényt nyújtott be a vizsgálóbírói hivatalhoz, amelyben védelem szabadlábra helyezését kérte. A kérvény indoklásában megállapítja, hogy nincs bizonyíték arra, hogy Hajdu Zsófia segédkezett nyújtott volna a műtétnél, csupán arról van szó, hogy tanácsot adott, ezt pedig nem bünteti a törvény. A vizsgálóbíró előreláthatólag holnap dönt a szabadlábra-helyezési kérvény ügyében.

Háziaszonyok figyelmébe!
TÜZIFAJAT legolcsóbban nálunk szeresheti be, mert 1.51 I. oszt. hasáb már 600 lejtől.
Esztergályosok!
Körös, Juhar, Javor, Szil és mindenféle válogatott hasáb 80 lejt mássáknál.
Vízonteladók!
Első osztályu aprított tűzifa 500 kgr.-tól 55 lejt mássáknál hazaszállítva
„STEJARUL”
Calea Ștefana 48. (v. Varfassy Lajos-u. és Kasza-ucca sarok) 4-es autóbusz megálló.

— **Az Erdélyi Katolikus Népszövetség nagyváradi nagygyűlése.** Az aradi katolikus plébániára ma értesítés érkezett Nagyváradról, amelyben arról informálják a Minorita-rend aradi tagjait, valamint Arad katolikuságát, hogy az Erdélyi Római Katolikus Népszövetség szeptember 10. és 11-én a püspökök vezetésével Nagyváradon nagygyűlést tart. Az Erdélyi Katolikus Népszövetséget a püspökök támogatásával Betegh Miklós v. b. t. l. Gváriás Elemér és Zombory László szentszéki tanácsos alapították meg 1922-ben. Aradon sokáig emlékeztetés marad az 1924-iki nagygyűlés, amelyet itt rendeztek meg és amely több mint másfélezer vendéget vonzott Aradra. A hetedik nagygyűlést szeptember 10. és 11-én Nagyváradon rendezik meg a püspökök vezetésével. Az ünnepségek fényesnek és rendkívül nagyszabásúaknak ígérkeznek a kétnapos programból ítélve s azon az erdélyi katolikuság vezető egyéniségein kívül több ezer hívő fog részt venni. A nagygyűlésre a püspökfürdői kedvezményes fűtődíj, valamint a körutazási jegyek érvényesek. Mindazok, akik elszállásolásra számítanak, legkésőbb szeptember 4-ig jelentsék be ilyen irányú igényüket, név, foglalkozás megjelölésével az alábbi címre: Népszövetségi Hírléptézet, Oradea, Katolikus Kör.

Elkészült

a Menyházán felállításra kerülő
Groza-emléktábla

Sokáig felejtethetetlen élményt fog jelenteni a vasárnap Menyházán lezajló Groza-emlék-ünnepség mindazok számára, akik erre az impozáns emléktábla-avatásra kiutaznak. Az Aradi Közlöny számolt be arról, hogy a fiatalon elhunyt Groza György szobrász és festőművész emlékére szülőfalujában táblával jelölik meg azt a házat, amelyben született és ahol művészetének első szárnypróbálgatásait gyakorolta. Az emlékünnepségek tulajdonképpen szombati este kezdődnek, vasárnap folytatódnak és hétfőn nyerneik befejezést.

Egész Aradmegyében, főleg Aradon és a Menyházán környező községekben, nagy visszhangra talált az ünnepség terve. A borossebesi Olvasókör által vasárnapra tervezett táncmulatságot és népiünnepélyt a menyházai nagyszabású ünnepségek miatt elhalasztották a következő vasárnapra, mert a község színe-java természetesen részt vesz a Groza-emlék-ünnepen. Ugyanígy Buteni község is küldött-ségileg képviselteti magát az emléktábla felavatásán. A megye papságának nagy része már bejelentette részvételét az ünnepségek rendezőinek. Szónoklatok és az összes küldöttségek diszfelvonulása teszi impozánssá a nagyszabású emlékünnepet.

A Groza-emléktábla valóban művészi kivitelű, értékes munka. Rózsa Béla tervei szerint készült, Aradról nagyon sokan mennek ki a menyházai Groza-emlékünnepségre. Az Aradi Közlöny előfizetői rendkívül kedvezményes körülmények között vehetnek részt az ünnepségen: utiköltséggel együtt, három napi ott tartózkodás 360 lejbe kerül személyenként. Ebbe a szállodai szoba, teljes ellátás bele van értve, úgy, hogy semmiféle külön költséget nem okoz a három napos, rendkívül kellemesen elköltött week-end. Szombaton délután 5 órakor az aradi állomásról különvonat indul Borossebesig, ahonnan közvetlen csatlakozása van Menyháza felé. A jegy 170 lejbe kerül és mint fűrdőjegy, érvényes a visszautazásra is.

Legnagyobb választék

női kabátkelmékben I. SCHUTZ-nál

— **Tűzriadalom egy aradi szanatóriumban.** Ma délután öt órakor a Pozsgay-szanatórium konyhájában tűz ütött ki. A szanatórium személyzete azonnal értesítette a tűzoltóságot, akik egy pár perc múlva megjelentek a helyszínen, de az alatt az idő alatt a személyzetnek sikerült lokalizálni a tüzet. A tűzoltóság különben megállapította, hogy a tüzet a konyhában feldöntött petróleumlámpa okozta. A kár összege alig haladja meg a 800 lejt.

— **Betörték egy aradi üzlethelyiségbe.** Vakmerő betörést követek el az elmúlt éjszaka Aradon. A betörésről Pecican Pál tojáskereskedő tett feljelentést a rendőrségen, aki elpanaszolta, hogy ma reggel, amikor ki akarta nyitni a volt Chorin Áron és Asztalos Sándor-ucca sarkán lévő üzletét, megdöbbenve vette észre, hogy az ajtóra erősített két biztonsági lakat hiányzik. Az üzletből, mint megállapítást nyert, két láda tojást és egy bőrkabátot loptak el a betörők, összesen négyezer lej értékben. Érdekes megemlíteni, hogy az üzlethelyiség egyik székén 1700 lej készpénz volt, amelyre azonban a tulajdonosok egy kötenyt borítottak, a pénzt a betörők nem vették észre és így természetesen az üzletben hagyták. A betörők kézrekerítésére megindult a nyomozás.

— **Ujabb aradi kutyaharapási esetek.** Nincs nap Aradon — kutyamarás nélkül. A mai napon két újabb esetet jelentettek Aradváros főorvosi hivatalának. Veress Ilona háztartásbeli asszonyt a saját kutyája harapta meg, amelyet az állategészségügyi ügyosztály emberei azonnal megfigyelés alá vettek. Hajdu Lajos 31 éves munkanélküli pedig a Maronparton találkozott egy kóbor ebbel, amely rája támadt és összeharapdálta. Mind a két egyént ma a kolozsvári Pasteur-intézetbe szállították. A városi sinter egyébként ma a Deák Ferenc-uccán szórta szét a sztrichninnel mérgezett kolbászarabkákat, katasztrófális eredménnyel, a mennyiben ezuttal is több nemes fajkutyája is áldozatul esett a kóborkutyairtási akciónak.

Ezüstszinű koporsóban, rózsák és csipkék között temették Lábass Jucit

Hatalmas tömeg kísérte utolsó útjára a tragikusan elhunyt primadonnát

Budapestről jelentik: Ma délután 4 órakor nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra Lábass Jucit, a tragikus végű magyar művésznőt. A Kerepesi-úti temető halottasházát, ahonnan a temetés végbement, már a déli órákban kezdte ellepni a közönség, az államrendőrség díszruhás rendőrei azonban már délelőtt felállottak a halottasház körül és így a koporsó mellett csak az elhunyt családtagjai, hozzátartozói és pályatársai foglalhattak helyet. Az ezüstszinű ércokorsót Lábass Juci megtört édesanyja, nővére, Szédő Miklós, a férj, ennek édesanyja és a két család rokonai állták körül. Az ifjan elhunyt művésznő hófehér selyemruhában csipkék és rózsák között feküdt. Megjelent a budapesti színházak egész művészgárdája, a színinövendékek, színházi zenészek és alkalmazottak százai.

A temetési szertartást Vargyas Tivadar dr. plébános végezte fényes papi segédlettel és az operaházi énekkar asszisztálásával. Az egyházi szertartás befejezése után hosszú sorban indult a temetési menet a főváros által adományozott díszsírhelyhez. Külön kocsikon vitték a temérdek virágot és koszorút, majd négy fekete ló által vont hintó a koporsót, amelyet csupa fehér virág borított. A sírnál Szirmai Imre a Színészek Szövetsége nevében mondott búcsúztatót, majd Tolnay Andor, a Fővárosi Operettszínház tagja az elhunyt pályatársai nevében mondott megható gyászbeszédet. Nádor Jenő a Színész Egyesület nevében mondott megható beszédet a nyitott sírnál, majd az operaházi énekkar az „Isten veled” kezdetű gyászdalt énekelte el és azután a koporsót a földbe eresztették.

— **Kitűzték a főtárgyalást a Miss Bánát lopási ügyében.** Az aradi törvényszék második szekciója több érdekes bűnügyet tűzött ki ma főtárgyalásra. Így szeptember 13-ikára tűzték ki a Miss Bánát, Lantos Irma lopási ügyének főtárgyalását. A lejtőre jutott urileány, — mint emlékeztetés, — Aradon több lopást követett el. Szeptember 30-ikán kerül főtárgyalásra dr. Krenner Zoltán, a Budapestre költözött volt aradi ügyvéd egy szerződési pere is.

— **A vádtanács is hozzájárult a letartóztatott aradmegyei jegyző szabadlábra helyezéséhez.** Ma került az aradi törvényszék vádtanácsa elé Puticiu halmágyi jegyző, akit egy amerikai örökség körüli család ügyéből kifolyólag tartóztattak le. A vizsgálóbíró tegnap elrendelte a jegyző szabadlábrahelyezését, azonban az ügyészség felfolyamodással élt a döntés ellen. Ma került az ügy a vádtanács elé, amely elutasította az ügyészségi felfolyamodást, azon a címen, hogy a vizsgálat befejezést nyert és így nincs szükség a jegyző további fogvatartására.

— **Ujabb sorsjáték-nyeremények.** Bucarestből jelentik: Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő számok kaptak nagyobb nyereményeket: két millió lejt nyert: 25.179, háromszázezer lejt nyert: 34.153, ötvenezer lejt: 31.042, huszezer lejt: 24.850, tizenötezer: 16.685, tizenkétezer lejt nyert: 39.934, 45.868, 55.009 és 51.954. számok. Miután a számokat telefonon kaptuk, értük felelősséget nem vállalhatunk.

— **Lippai uriaszony tragikus halála.** Lippa társadalmát váratlanul nagy veszteség érte. Dr. Szegő Henrik általános ismert ügyvéd fiatal neje hirtelen elhunyt. A mindig vigkedélyű uriaszony szervezetében legutóbb súlyos természetü rendellenesség lépett fel, aminek megszüntetése érdekében operatív beavatkozás vált szükségessé. Bár a komplikált műtét sikerült, azonban a fiatal asszony szíve nem bírta el az operációval járó válságot és áldozatul esett betegségének. A fiatal uriaszony halálhíre Lippán általános részvétet váltott ki.

— **Az aradmegyei pénzhamisítás ügyében a vizsgálat befejezés előtt áll.** Az aradi első számú vizsgálóbírói hivatalban Seracu vizsgálóbíró ma tanúkihallgatásokat eszközölt a nagypéli pénzhamisítók ügyében. Mint annakidején megtört, a csendőrség nagyarányú pénzhamisítást leplezett le, amelynek tettesei: Hack, Mot és Dascal péli gazdák huszlejeseket állítottak elő nagyobb számban. A hamisítás olymódon került napvilágra, hogy a gazdák egy kisjenői vállalatnak fizettek ilyen pénzzel. A vállalat tovább adta a pénzt gazdáknak, akik viszont adót akartak vele fizetni. Az adófizetésnél nyert megállapítást, hogy a huszlejesek hamisak. A csendőrségi nyomozásnak sikerült megállapítania a hamisítók, akik több hónapon át voltak vizsgálati fogságban, majd kaució ellenében szabadlábra helyezték őket. Ma a kisjenői vállalat tisztviselőit hallgatta ki a vizsgálóbíró, akinek munkája befejezés felé halad, úgy, hogy a közeli napokban már főtárgyalásra tűzik ki a pénzhamisítás bűnperét.

— **450 millió örökség örökösét keres.** Strassburgból jelentik: Néhány nappal ezelőtt Philadelphiából Strassburgba érkezett egy amerikai ügyvéd, hogy örökösök után kutasson. Egy 450 millió frankos örökségről van szó, amelyet egy Garrett nevű philadelphiai dúsgazdag özvegy, leánynevével Schaffer Henriette hagyott hátra. A dúsgazdag özvegy 1930 novemberében halt meg és az örökösök azóta sem jelentkeztek. Az amerikai ügyvéd erre elutazott Strassburgba, hogy magyagymozza ki az örökösöket. Garrett asszony elzászi származása.

— **A törvényszék újabb tanukat hallgatott ki Trisca Károlynak a város elleni félmillió lejes perében.** Ma tárgyalta az aradi törvényszék harmadik szekciója Trisca Károly, az aradi városi gázgyár volt gázmesterének végkielégítési perét. A gázmester — mint mai számunkban megtört — körülből hetszázezer lejes kártérítést követel a várostól és a bíróság meg is ítélte félmillió lejt számára. A város ekkor új tanukat jelentett be, annak igazolására, hogy Trisca hozzá nem értő módon látta el munkáját és kárt okozott a városnak, tehát nem tarthat igényt semmiféle kártérítésre. A mai tárgyaláson több tanut hallgattak ki majd a bíróság elrendelte szakértők meghallgatását, arravonatkozólag, hogyan végezte a gázmester munkáját. Az ügyben október 5-én dönt a bíróság.

— **Hipnotikus estély Buzsákon.** Nagyszabású hipnotikus estét rendez augusztus 27-én, szombaton este Körösladányi, az ismertnevű szuggesztőr, a Buzsák-telepi Varga-féle vendéglő kerthelyiségében. A szenzációs műsor után egy nagyszerű zenekar közreműködésével reggelig tartó tánc következnek. A műsor pontosan este 9 órakor veszi kezdetét.

— **Hitler teljesen visszavonul?** Hitler szabadgárgoltatta a rohamcsapatait és ebből egyesek arra vélnek következtetni, hogy a „Szép Adolf” teljesen visszavonul a politizálástól. A vélemények eltérők és az erre hivatottak még nem tudnak meg egyezni. Abban azonban mindenki véleménye megegyezik, hogy az Erdélyi Zsidó Diákszövetség aradi csoportja által szeptember 3-án a „Fehér Kerest”-ben rendezendő műsoros táncestély kitűnő szórakozást fog nyújtani a megjelenteknek. Tehát aki nem akarja magát egy kellemes estély lehetőségtől megfosztani, az ott lesz. Mindenki a jelszava az legyen: Találkozunk szeptember 3-án este 10 órakor a „Fehér Kerest”-ben.

— **Nem lenne olyan nehéz a gonorea elterjedését megakadályozni,** ha mindenki az első megbetegedési tünetnél önmagát visszatartja és a Pageolt használja. De az akkor félelmetes prostatahipertrofiáját is gyógyítja a Pageol, tehát aki ezt a borzalmas betegséget el akarja kerülni, a 40. életév beteltétől kezdődőleg ne mulassza el egy teljes Pageol-kurát használni. A gonoreastapilokokkia, streptokokkia és a Kosch-féle bacillussok által előidézett fertőzéseket a legkényelmesebb és a legbiztosabb módon gyógyítja és megelőzi.

— **Felhívás.** Las Teodor ottlakai lakos nevére kiállított dísnópaszus elveszett. Kért a becsületes megtalálót, küldje el az ottlakai községhez.

SPORT KÖZLÖNY

Nagy előkészületek a vasárnapi bajnoki forduló előtt

Megtörténtek a csapatösszeállítások --- Nagy küzdelmek várhatóak

A vasárnapi nagyfontosságú bajnoki mérkőzések előtt nagy izgalomban él Arad futballtársadalma. A legutóbbi forduló bizonyította, hogy ezidén Arad I. osztályu bajnokságában kiegyensúlyozott tudású csapatok küzdenek és így biztos mérkőzés nincs. A csapatok lelkiismeretesen készülődtek a vasárnapi napra. Ma tartották az utolsó tréninget, hogy a szombati nap pihenése után fitt kondícióban vehessék fel a küzdelmet.

A Gloria-pályán három bajnoki meccs került eldöntésre. A Hakoah az ATE-val veszi fel a küzdelmet, míg a sárga-fehérek együttesének az Unirea lesz az ellenfele, a Soimi pedig a Tricolorral mérkőzik. Az AAC-pályán is egy nagyszabású meccset játszanak le. Az Olimpia-PTT meccsel bajnoki pontokért a Transylvániával.

A vasárnapi mérkőzésekre megtörténtek az összeállítások és a mostani fordulóban résztvevő I. oszt. csapatok összeállítását itt adjuk:

ATE: Löwenberg—Bucur, Mihály—Cu-

cula, Csipal, Lingurar I.—Grossz, Tóth, Fritz, Bellai, Bajti. — Hakoah: Máthé—Engel, Monus—Stern, Wiesner, Szécsi—Kántor, Deutsch, Grünfeld, Rosenbach, Krämer.

AAC: Domonkos—Sztojka, Pfeiffer—Szabó, Török, Kovács—Kolumbán, Incze, Perneki, Puskás, Zsiga. — Unirea: Mocuta—Czudar, Kitzinger—Nagy II., Tausch, Nedici—Uji II., Böszörményi, Szabó, Medgyesi, Nedabilek.

Soimi: Boisan—Morkov, Cirici—Stoian, Grzlan, Filimon—Bogoteanu, Verisan, Stoian, Popian, Flescheriu. — Tricolor: Eber—Hönig I., Besesek II.—Csibor, Ardelean, Hönig II.—Pál, Palásthy, Wolf, Ardelean II., Morar.

Olimpia-PTT: Kiss—Gábor, Vass—Egedi, Ciora, Egedi II.—Dokmány, Schultz, Barbu I., Crisan, Comlosan. — Transylvania: Ruttkay—Gábor, Soll, Hess, Gábor II., Mihailovits—Mánits, Nansetzky, Bódi, Nicoara, Medgyesi.

Az összeállítások mutatják, hogy mind a nyolc csapat a legjobb összeállításban veszi fel a küzdelmet.

Az olimpiász után

Ny, a svéd középtávfutó, aki az 1500 m. döntőjébe is bejutott és ötödik lett, volt az olimpiász legrövidebb nevű versenyzője. Csak a japán Con konkurálhatott vele ebben. Ezzel szemben a leghosszabb névvel a görög Papiadimantopoulos dicsekedhetett. Még szerencse, hogy nem volt aktív résztvevője a versenynek! — Japán nem nyugszik! Az uszásban tett hallatlan előrehaladása mellett, különösen atlétikában szerepelt szépen, de a következő olimpiáson már a többi versenyzőben is méltó szerepet akar játszani. Ezt igazolja, hogy boxolói részére trénernek akarja szerződteni Dempsey volt világbajnokot. A japánok ezenkívül ötezer font sterlinget ajánlottak fel neki bemutatónak-mérkőzéseiként. — Peltzer dr. volt az egyetlen, aki a tréningek tapasztalatai alapján előre megjósolta az angol Hampson 800 méteren és az olasz Beccali 1500 méteren elért győzelmét. Ezt írják az amerikai lapok. (Azt azonban aligha gondolta hozzá a német bajnok, hogy ő utolsó lesz.)

O Elmarad a temesvári atlétikai verseny. Temesvárnak és az egész országnak kiemelkedő sporteseménye lett volna a vasárnapra tervezett atlétikai verseny, amely azonban elmarad, mert a magyar versenyzők részére a Kinizsi nem tudta a beutazási engedélyt megszerezni. Hawalecz is indult volna ezen a versenyen, de így a predeáli nagy atlétikai viadalon fog részt venni.

O A TAC döntetlenül mérkőzött Bazargicban. A TAC turacsapata Bazargicban mérkőzött, ahol az ottani Gloria-val 1:1 arányú döntetlen meccset vívott. — A TAC igen fáradtan mozgott. Az egyetlen temesvári gól szerzője Klimek volt.

O Hétfőn érkezik Pestre Pelle és a magyar csapat. A X-ik olimpiáson diadalmasan szereplő Pelle István és a tornászcsapat többi tagjai, hétfőn megérkeznek Budapestre. Az olimpiákonok részére diszes fogadtatású készenek elő.

O Elmarad a pesti uszók és vízipólózók aradi látogatása. Az eredeti tervek szerint, a Romániában diadalmas turát lebonyolító MTK uszói és vízipólózói hazatérükkben Aradon is kiszállanak és az itteni Hajós klub vendégei lesznek. Az MTK turavezetősége értesítette a Hajós klubot, hogy a látogatásnak nem tehetnek eleget, mert pénteken a Váradi melletti Püspökiúrdőben szerepelnek.

O A váradi Egyetértés jubilál. A nagyváradi Egyetértés sport-egylet a közeli hetekben tartja 20 éves jubileumát, amely alkalommal négyes tornát fog lebonyolítani. — Itt említjük meg, hogy a Ferencváros október hónapban vendégül fogja látni a bécsi Austriát.

O Magyarországon tartják meg az 1935. évi diákolimpiászt. Kovnóból jelentik: Most ért véget a Nemzetközi Diákszövetség (CIE) kongresszusa, amelyen elhatározták, hogy az 1935. évi nemzetközi diákolimpiászt Budapesten rendezik meg. Ebben az esztendőben ünnepli ugyanis a budapesti Pázmány Tudományegyetem 300 éves jubileumát, amely ünnepi alkalmat kötik össze a nemzetközi diákversennyel. Magyar indítványra érdekes útjást vezetett be a kongresszus. Ezentúl a nemzetközi diákigazolvány tulajdonosai külföldi utazásaik alkalmával nemcsak vizum- és szállókedvezményekben részesülhetnek, hanem bárhol gyakorolhatják kedvenc sportjaikat is.

O Az Újpest Prágában vendégszerepel szeptember 8-ikán és 9-ikén. Ellenfele a Slavia és egy másik vezető prágai csapat lesz.

O Magyarország ellen Csehszlovákia már megkezdte az előkészületeket. A szeptember 18-án Budapesten döntésre kerülő csehszlovák-magyar Európa Kupa-bajnoki meccsre nagyobb válogatott keretet állítottak össze, amely szerdán a prágai Slavia-pályán már tréninget is tart.

O Eddie Tolan, a néger diák, aki a losangelesi olimpiáson a világ leggyorsabb futójának bizonyult, áll most Amerika érdeklődésének előterében. Tolan Detroitból származik, ahol az anyja mosónő. A néger asszony Texasból került Északamerikába. Apja még raboszló volt. Tolan orvos szeretne lenni és tanulmányait Németországban akarja elvégezni.

O Országos atlétikai verseny Predeálon. Augusztus 28-án, vasárnap, a 4-ik vadászászlóalj Predeálon pályavárató atlétikai versenyt rendez, amelyen megjelenik Károly király és Mihály nagyvajda. Az az egyesület, mely a legjobb pontot szerzi, elnyeri Prahovamegye aranykupáját, a második a Predeál Sport Club kupáját. Minden szám első három helyezettje ezüst érmet nyer.

O Két magyar versenyző a „Római keresztül” uszóviadalon. Vasárnap Rómában rendezik a hagyományos „Római keresztül” uszóversenyt, amelyen ez alkalommal magyar versenyzők is szerepelni fognak, Győji és Jakab. a két legkiválóbb hosszútávuszó személyében.

O A Slavia felebbezett. A Slavia 100 dollár óvási díj kíséretében postára adta felebbezését a Mitropa Cup-bizottságnak. A klub elnöke hozott határozata ellen, amelyben megállapították, hogy a Slavia és a Juventus egyformán vétke a Közép-európai Kupa második fordulójában történt botrányokért, s mindkettőt kizárta a versenyről.

Érdekes fordulat a kiigényelt gyermek ügyében

A vizsgálóbíró kihallgatja a család összes tagjait a helyzetre vonatkozólag s azután dönt

Beavatott körökben nagy érdeklődéssel tekintenek egy tárgyalás elé, amely holnap folyik le az aradi törvényszéken működő árvaszéknél. Az Aradi Közlöny számolt be arról a bonyodalomról, amely az elhunyt Zimmermann Lajos aradi kereskedő végrendelete körül keletkezett. A kereskedő halála előtt elvált feleségétől, aki lemondott fiáról, a válóper folyamán. Zimmermann halála után a tizenegy éves fiú körülbelül két millió lejes vagyont örökölt és a kereskedő végrendeletében öccsét, dr. Zimmermann Béla aradi mérnököt jelölte meg gyámul. Az elvált feleség ekkor lépéseket tett az árvaszéknél, amelytől gyermeke kiadását kénle. Az árvaszék helyt adott a kérelemnek, azonban a mérnök nem adta ki gyámságát, azzal az indoklással, hogy eleget akar tenni bátyja végső akaratának. Az uriaszony ekkor újabb kérvényt nyújtott be, amelyben karhatalmat kért, hogy fiát elvihesse, mire a mérnök dr. László Lipót ügyvéd útján beadvánnyal fordult az árvaszékhöz. Ebben megállapította, hogy többször felajánlották az elvált asszonynak a gyermeket, azonban nem akarta magához venni, sőt hivatalosan is lemondott róla, így tehát most sem tarthat igényt rá.

Az árvaszék holnap délelőttre felidézte a törvényszékre a család összes tagjait. Kiket egyenként hallgat ki a helyzetre vonatkozólag. A családtagok kihallgatása után dönt csak arról, ki veheti magához a tizenegy éves kis fiút, akinek személye körül most olyan elkésredett harc folyik.

Színház — Irodalom — Művészet

Szerelmei és szerepei helyett az étkezésről nyilatkozott GRETA GARBO

Londonból jelentik: Greta Garbo, aki most tért haza Svédországból, nyilatkozott egy angol lap női munkatársának. A nagy Greta nem volt hajlandó sem szerepeiről, sem szerelmeiről beszélni, csak az étkezésről és az alakjáról beszélt. Elmondta, mit eszik, hogy megtartsa karcsúságát.

— Amikor Amerikába mentem, — mondom, — akkor tanultam meg okosan és jól enni. Nem szeretek éhezni, de bizony, ha az ember nem akarja, hogy zsirpárnák rakodjanak testére, sokkal kevesebbet szabad csak ennie, mint amennyi jól esnek.

— Reggelire általában két szelet kétszersültet eszem vajjal és narancsdzsemmel, hozzá egy pohár vizet iszom. Ebédre valamilyen salátát eszem kétszersülttel és teával, fárasztó munka után vacsorára fogyasztom a legtöbbet, hus azonban csak hetenként kétszer kerül az asztalomra és akkor is nagyon mérsékelt mennyiségben. Rendszerint jó adag — mártás nélküli — főzelékből áll a vacsora.

— Mikor itthon voltam Svédországban, el sem tudtam volna képzelni, hogy ilyen kevésből meg lehet élni. De ma már tudom, hogyha annyit ennék, mint itthon, rosszabb lenne a kondícióm.

Befejezésül Greta Garbo elmondta még, hogy minden nő a szépsége ellen követ el merényletet, ha erősen fűszerezett ételeket fogyaszt és ha egyáltalában annyit eszik, amennyi izlik neki.

* Az Uferini-előadások t. közönségéhez. Az Uferini-előadások rendezősége, a tömeges visszaélések elkerülése végett, semmiféle szabadjegyet nem bocsájt ki. Írók, művészek és hozzátartozók 50 százalékos kedvezményben részesülnek, amennyiben erre vonatkozó igényüket a téli színház pénztáránál szombaton este 6 óráig írásban bejelentik. Az előadások szüneteiben a teremből kilépők a jegyszedőktől kérjenek visszatérő-jegyet, mert e nélkül visszamenni nem lehet.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A Magyar Párt kezdeményezésére egységes ellenzéki blokk követeli a városi adósságok konverzióját

A Magyar Párt tárgyalásai a Német Párttal és Lupu pártjával. Megsürgették az állampolgársági törvény módosításának benyújtását

Bucurestből jelentik: A Magyar Párt parlamenti csoportja a jövő kedden ülést tart gróf Bethlen György elnökletével a konverziós törvény módosításával kapcsolatos állásfoglalás tárgyában. Az értekezleten megvitatják a városi adósságok konverziójának, valamint a nyugdíjak és rokkantsági illetmények kérdését is. Dr. Wüller József, a parlamenti csoport főtájtára tegnap hosszabb megbeszélést folytatott Hans Otto Roth-tal és ennek során felmerült az a gondolat, hogy a német parlamenti csoport a városi adósságok konverziója ügyében a magyar parlamenti csoporttal közös akció indítson. A Magyar Párt kezdeményezéséhez Lupu pártja is csatlakozott és az akció a többség körében is rokonszenvvel találkozott, mert általános a vélemény, hogy a városi adósságok

konverziója elkerülhetetlenül szükséges. Valószínű, hogy a Magyar Párt kezdeményezésére egységes ellenzéki blokk fog létrejönni, amely erőteljes módon követeli majd a városi adósságok rendezését.

Ugyancsak Bucurestből jelentik, hogy báró Szentkereszthy Béla magyarpárti képviselő tegnap hosszabb megbeszélést folytatott Popovici Mihály igazságügyminiszterrel és megsürgette az állampolgársági törvény módosításáról szóló javaslat benyújtását, felsorolva azokat a súlyos igazságtalanságokat, amelyek a régi törvény alkalmazása során állottak be. A miniszter ígéretet tett, hogy a legsürgősebben tanulmányozni fogja a kérdést és a törvény megszövegezésénél tekintetbe fogja venni a jogos kívánságokat.

Ertekezletet tartanak az aradi gabona-exportőrök a prémiumkifizetések ügyében

A gabonaexportőrök tiltakozó ülése Bucurestiben -- Kölcsön utján igyekeznek hozzájutni követeléseikhez

Általános érdeklődést váltott ki szakörökben az Aradi Közlöny mai számának az a cikke, amelyben arról számoltunk be, hogy a nagyváradi exportőrök egy egészen misztikus intervenció következtében és misztikus uton soronkívül megkapták export-prémiumaiknak egy részét. Különös feltűnést keltett a nagyváradiak említett üzlete mellett az az ajánlat, a mellyel az aradi exportőrök árasszították el és amely szerint a nagyváradi kereskedők hajlandók lettek volna hatvan százalékos alapon megvásárolni az aradi exportőrök követeléseit. Ez az ajánlat arra vall, hogy a nagyváradiak a prémiumköveteléseket Bucurestiben legalább hetven-nyolcvan százalékos alapon tudják értékesíteni és hogy összeköttetések révén a szóban levő összegeket rövid időn belül meg is kapják. Az aradi kereskedők az ajánlatot nem fogadták el.

Azzal kapcsolatban, hogy a bucuresti-i exportőrök soronkívül prémiumkifizetésben részesültek, a gabonaexportőrök szövetsége Bucurestiben ülést tartott, amelyre telefonon meghívták a brailai exportőröket is. A gyűlésen élesen kikelt az ellen, hogy ilyen rendszert honosítani meg és a többi exportőrök kárára egyes kereskedőket előnyben részesítsenek. Az aradi exportőrök körében szintén mozgalom indult meg egy értekezlet összehívása ügyében, a melyen a prémiumok kérdésével foglalkoznának. Az értekezlet célja egyrészt az lenne, hogy tiltakozzanak a szabálytalan kifizetések ellen, másrészt pedig az aradi exportőrök hasonló tranzakciót szeretnének kötni, mint a temesváriak. Mai számunkban már jelentettük, hogy a temesvári exportőrök egy bucuresti-i pénzintézetnél leszámítolják prémiumköveteléseiket és így legalább azok egy részéhez sikerül hozzájutniuk. Az értekezlet időpontját még nem határozták meg, de azt minden valószínűség szerint a közeljövőben meg fogják tartani.

A temesváriak mozgalmának az volt az indító oka, hogy elkéséredéssel látták azoknak a tárgyalásoknak az eredménytelenségét, amelyeket a prémiumkifizetések ügyében a földművelésügyi miniszteriummal folytattak. A temesvári kereskedők ekkor elhatározták, hogy kölcsön utján igyekeznek követeléseikhez hoz-

zájutni. Ebben az ügyben újabb értekezletet tartottak és ezen vetették fel azt a tervet, hogy a bucuresti-i Casa de Economii-től kölcsönt vesznek fel. A kölcsönt a következő feltételek mellett valószínűleg megkapják: A Casa de Economii kölcsönt folyósítana a hátralékos prémiumokra és lombard formában likvidálna 12 százalékos kamattal az összeget, amely prémium fejében az exportőröknek vagy termelőnek jár. A Casa de Economii garanciaképpen azt kapná, hogy felveheti a kifizetések idején a hátralékos prémiumokat.

A devizakorlátozások következtében angol iparvállalatok beszüntetik romániai szállításaikat

A devizakorlátozásoknak ha nem is első, de kétségtelenül egyik legsúlyosabb hatása mutatkozott most abban az értesítésben, amelyet Angliából kapott a kormány. Az értesítést Holban, londoni román kereskedelmi attasé küldte és ebben közli a román kormánnyal, hogy az angol kereskedők számos esetben fordultak a londoni román követséghez és azt panaszták el, hogy a romániai devizakorlátozások miatt nem tudnak hozzájutni Romániába kihatározott összegeikhez. Hasonló panasszal azonban nemcsak kereskedők és iparosok fordultak a követséghez, hanem nagyipari vállalatok is, amelyek gépeket szállítottak a romániai petroleumvállalatoknak. Ezek viszont a devizakorlátozásokra hivatkozva, nem fizetnek. Londoni kereskedelmi attasénk kifejti, hogy ennek a helyzetnek az lesz a következménye, hogy az angol vállalatok nem fogják teljesíteni a romániai rendeléseket. Ilyértelmű elhatározását több angol gyár már be is jelentette a londoni román követségnek. A kereskedelmi attasé gyors intézkedéseket sürget ebben az ügyben, amelynek — angolai kereskedelmi kapcsolataink érdekében — nem is szabad elmaradniuk.

A szerkesztésért

STAUBER ISTVÁN

felel.

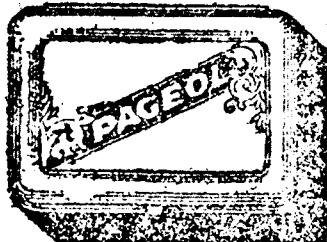
?

Titkos betegség

Nincs elegendő szavunk annak az előtétnél, a visszautasítására, amely a nemi szervek, a húgyhólyag és az ezzel összefüggésben levő szervek betegségeit „titkosnak” minősíti. Ennek az álláspontnak átkos következményei egyaránt kiszámíthatatlanok úgy az egyénre, mint a fajra nézve.

Ezzel szemben gyors cselekvésre van szükség. A PAGEOL, a húgy-antiszeptikumok leg-erősebbje, enyhíti a fájdalmakat, megszünteti a folyást, csillapítja a prosztata gyulladását.

A PAGEOL azonnali javulást idéz elő és egyaránt erőteljes valamint döntő kezelési módszert képez.

PAGEOL

Kaphatók gyógyszerárakban és drogueriákban.

Harminc kilométeres vámmentes zónát kap Szeged Jugoszláviától

Szegedről jelentik: Érdekes tárgyalások folynak Jugoszláviával, egyelőre nem hivatalos formában arról, hogy Szeged mintegy harminc kilométeres körzetben visszakapja jugoszláv területéhez tartozó környékét. A tárgyalásokat Szenczi Ferenc szegedi kereskedő folytatta le a jugoszláv hatóságokkal, melyek hajlandóknak mutatkoztak arra, hogy mintegy huszonhat jugoszláv község lakóinak megengedjék a Szegedre vízum- és utlevél nélkül való átutazását és az ott vásárolt áruknak falujukba vám nélkül való visszavivését. Ugyanígyen jogokat kapnának a szegedi lakosok is erre a semleges zónára. A jugoszlávok Szegeden konzulátust állítanának fel, amely a szegedieket és a semleges zóna lakóit megfelelő igazolvánnyal látná el. A jugoszlávok ellenértékül vámmentes fabevitelt kívánnak Magyarországra. Remélik, hogy a tárgyalások rövid időn belül sikerrel fejeződnek be.

= A mai heti piac árai. Tojás darabja 1 lej, sovány liba párja 80—100, kövér liba párja 180—200, sovány kacsza párja 50—60, kövér kacsza párja 90—110, csirke párja 25—30, tyúk nagyság szerint 60—80, tehénturó kilogrammja 8—10 lej, juhturó 20—24, vaj 60—70, tej literje 3—4, tejföl 20—25, kel 2—3, bab 2—3, burgonya 3, hagyma 3, fokhagyma kötegeje 3—4, körte 6—8, uborka 5 darab 1 lej, savanyú káposzta 5—6, paprika 5 darab 1 lej, alma 3—8 lej. Terményárak: Buza q. 380—450, új árpa 200—210, zab 200—210, rozs 240—350, tengeri 200—220.

NYILTTÉ.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtetetlen ténylem, illetve édesapánk

Bérczy Ödön

temetésén megjelentek, sírjára koszorút helyeztek és részvételükkel fájdalomkon enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet. Külön köszönetet mondunk Cristea József tanfelügyelő, Popovici György kulturpalotai igazgató-tanító és Szarka László tanító uraknak.

Özv. Bérczy Ödön és családja.

Minden ut holnap, vasárnap az újradí Tündérkertbe vezet!

Eletünk legnagyobb szórakozását és látványosságait nyújtó parkünnepélyen mindannyian ott leszünk!

RÁDIÓ KÖZLÖNY

Rovatvezető: Sztolár Jenő

Szükséges-e a külső antenna?

Többször megfigyelhető, hogy elsőrangú készülék és hangszóró mellett, a legkevesebb négy és segédantennával próbálkoznak. Természetesen kevesen vannak tisztában azaz, hogy az elérhető végeredmény mennyire alul maradhat az optimálisnál. A mai készülékek nagy erősítése és a nagy energiájú adóállomások teszik lehetővé mégis, hogy a legnevezetesebb „antennával” is tűrhetően működik a készülék. Mikor azonban egy távoli állomás vételéről van szó, különösen városban, az eredmény bizony a legtöbbször közel áll a nullához.

Tudjuk, hogy városban az elektromos hálózat mennyi zavarforrást rejt magában s mégis sokak előtt érthetetlen, hogy a hálózati antennával működő készülék miért hoz annyira zavaró zörejt. Igaz, az egyes készülékek építő gyárak külön zavarzűrőt építenek a hálózati készülék csatlakoztatásához, de mit ér az, ha a hálózati antenna egyenesen szállítja a zörejeket a készülékbe.

Ha jó, tiszta, zavarmentes vételt akarunk, még akkor is külső magasantennát építsünk tehát, amikor készülékünk esetleg belső segédantennával is tűrhetően működik.

Az új készülék-típusok. A rohamosan szaporodó, nagy, u. n. mammut-adóállomások a rádiókészülék konstruktőrjeit nagy feladat elé állították. Az eddigi eszközökkel az állomások tökéletes szétválasztása, szelektálása szinte lehetetlen volt, s ezért a már régebben is ismert és jól bevált transzonáló rendszert kellett alkalmazni. Ennél a rendszerrel a felvett jeleket egy fokozatban felerősítik, míg a következő részben az „oscillátorral” gerjesztett rezgések segítségével, az u. n. közfrekvencia hullámra alakítják, transzonálják. (innen ered a név). Hogy a szelektivitás biz-

tosítva legyen, a közfrekvencia-fokozat mint zárszűrő (Band-filter) van kiképezve, amely azonban semmiféle kezelést nem igényel, mert az erősítendő hullám hossza mindig ugyanaz. A további fokozatok ugyanúgy vannak felépítve, mint ezt az eddigi készüléktípusoknál is láttuk. A teljesen egy gomb meghajtású tárcsa, amely hullámhosszakra van beosztva, s a fontosabb állomások neve is rajta van, ma már egészen természetes és elengedhetetlen követelmény. A készülékekben alkalmazott exponenciális csövek a tökéletes hangerősségszabályozást teszik lehetővé.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, AUGUSZTUS 27.

Bucuresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Sibiceanu-zene. Könyvi és román zene. 19.10. Sibiceanu zene. 20.40. Gramofon. 21. Kamarazene. 21.45. Luca-zene. Román zene. — Budapest I. 11.15. Gramofonhangverseny. 1.15. A rádió ifjúsági felőrája. 2. Déli harangszó. 2.05. Szalai Pepita Gyula és cigányzenekarának hangversenye. 5.30. A „Rádióélet” gyermeknapja. Helyszíni közvetítés az Állatkertből. 7. A Kisfaludy Társaság irodalmi délutánja. 8. A Weidinger szalonzenekar hangversenye. 10. A Budapesti Hangversenyzenekar hangversenye. Majd: Toll Árpád és Jancsi cigányzenekarának hangversenye a Kovacsécs-étteremből. Budapest II. 9.15—10. Gramofonhangverseny. — Bécs. 15.05. Schorr Frigyes-lemezek. 17.15. Legújabb gramofonlemez. 19.10. Morawetz-zene. 21.20. Gerhart Mária ária- és dalelt. 22. Kabaré közvetítés Berlinből. Utána: Táncczene. — Belgrad. 13. Gramofon. 13.57. Harangszó. 14.05. Rádiózenekar. 19. Gramofon. 20. Hökier hegedűművész. 21.25. Gramofon. 21.50. Petrovics operaénekes. Offenbach: Szép Heléna. Kálmán: Cirkuszhercegnő áriák. Strauss: Cigánybáró. Utána: A királyi gárda zenekara. Majd: Táncczene. — Berlin. 18.05. Szórakoztató zene. 21.15. Dalok és balladák. 22. Kabaré. Utána: Táncczene. — Langenberg. 19. Szórakoztató zene. 22.45. Hangverseny. Utána: Esti zene. Majd: Jazz-zene. — Milano. 19. Táncczene. 21. Vegyes zene. 22. Gramofon. Utána: Táncczene. Prága.

8.15. Zenés ébresztő. 13. Gramofon. 15.40. Gramofon. 16.30. Rádiózenekar. 20. Gramofon. 21.30. Fuvós zene. Róma. 19.30. Ének- és zenekari verseny. 22.45. Verdi: Szcillai vecsernye című operája. — Svájc. Aleman adó. 18.30. Harmonika. 21.30. Zenekari hangverseny. Utána: Gramofon. — Varsó. 19. Könyvi zene. 20.45. Kávéházi zene. 22. Zenekari hangverseny. Utána: Chopin-hangverseny. Majd: Táncczene.

VASÁRNAP, AUGUSZTUS 28.

Bucuresti. 12. Dumitrescu-zene. 13. Gramofon. 13.45. Gramofon. 18. Jazz. 20. Gramofon. 21. Operett. Budapest I. 12. Róm. kath. istentisztelet. 1.15. Evang. istentisztelet. 4. Gramofonhangverseny. 5.45. Farkas J. nő és cigányzenekarának hangversenye. 6.45. Szalonzenekari hangverseny. 8. Népszínmű-részletek. Előadja Bodán Margit és Varga Imre, Toll Árpád és Jancsi cigányzenekarának kíséretével. 9. „Utazgatásaim Göcsej-országban”. Irta és felolvassa Nagy Endre. 9.30. Zongoraverseny. 10. Sporteredmények. 10.20. A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye. 11.30. Egy óra a Labriola-variété műsorából. Utána körülbelül 12.30. Pontos időjárás és sporteredmények. Majd: Cigányzenekar. Budapest II. 5—5.45. Gramofonhangverseny. — Bécs. 12.15. Dostal orgonaművész. 12.45. A szimfonikusok hangversenye. 14.20. A szimfonikusok szórakoztató zenéje. 15.30. Citeraegylet hangversenye. 17.30. Rothschild-négyes. 19. A népopera zenekara. 21.35. Dal- és áriaest. Utána: Rómisch-zenekar szórakoztató zenéje. Belgrad. 13. Gramofon. 13.20. Rádiózenekar. 14.05. Könyvi zene. 14.30. Karének. 19. Jazz. 21.25. Népdalok. 21.55. Indulók. 22.50. Xilofonhangverseny. Utána: Gramofon. Majd: Cigányzene. — Berlin. 17.30. Szórakoztató zene. 18.30. Szórakoztató zene. 20.25. Zongoraverseny. 22. Fuvószenekar. Utána: Táncczene. — Kassa. 12. Gramofon. 13. Vendéglői zene. 18. Szórakoztató zene. 21. Benedek zongoraművész. Utána: Jazz. — Prága. 8.15. Zenés ébresztő. 9. Karlsbadi reggeli hangverseny. 11.35. Gramofon. 13. Podjebrad fiúduó sétahangversenye. 21.50. Katonazene. Utána: Gramofon. — Róma. 19. Zenekari és énekhangverseny. 22.45. Lehár: Vig őzegegy. — Strasbourg. 18.15. Táncczene. 19. Könyvi zene. 20.30. Rádiózenekar. 21.45. Gramofon. 22. Orgonaverseny. Utána: Színmű. Majd: Jazz. — Svájc. Aleman adó. 18. Rádió négyes. 19.35. Száharmonika és citerakettős. 21. Népdalok.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 40 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést szöveget, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

„ÖSZIRÓZSA” jellegű levél van a kiadóhivatalban. Kérem átvenni.

ALKALMAZÁS.

INTELLIGENS URILEANY Irodai alkalmazást keres. Tökéletesen bírja a román és magyar nyelvet. Perfekt gépirónő. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

NÉMETÜL beszélő gyermekkeszasszonyt, ki háztartásban segítkezik, egyéves gyermekhez keresek. Cím: Timisoara, Grosz Imréné, Hattyu-uca 27., Erzsébet-város. 2749

SZABASZNÓT keresek vidékre, aki francia és angol munkában gyakorlott. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2723

SZERELÉSHEZ értő házmestert keresünk. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

EGYSZERES fiatal nő szoptatósadának ajánlunk. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2748

LAKÁS.

KIADÓ eszencia butoroktól uccai szoba külön bejáratú, fürdőszobával. Kényelmesebb ill. I. emelet jobbra. 2650

MODERN, parkettás erkélyes 3 szobás, fürdő és cselezőszobás lakás november, esetleg október 1-re kiadó. Bővebbet: házmesternél, Str. Ghiba Birta 18. 2747

EGY-KET és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában. A Minorita templommal szemben.

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtőren kiadó. Cím az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában. A Minorita templommal szemben.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

GUMICSÖVET kertlocsolásra, 25—30 folyómétert, kitérő állapotban, keresek, ármegjelölését kérem. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 200

SÜLYESZTHETŐ PFAFF VARRÓGÉP, neszeser, sakk, rézagy, intarziás, antik szekrények, asztalok, vitrinek, Biedermayer székek, komód, fali vitrin, tükrök, festmények, modern és régi szobaberen-dezesek, perzsaszőnyegek, gyönyörű vázák, modern fotelok, ékszeresek, álló vil-lanylámpák, ágyak, szekrények, tonet székek, faragott garnitúra, antik óra, zongorák, hegedűk, 13 személyes ezüst evő-eszköz, 12 személyes Neu Wien étkező-készlet, dísz tárgyak, stb. ELADOK. — SALGONE bizománvi üzlete. Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-pal. 1000

FÜRDOKADAT megvételre keresek. Cím a kiadóhivatalban.

KERESEK különböző szőrméket, u. m.: perzsabundát, nutriát, hermelint, perzsa darabokat, arany fogsorokat, gyári és perzsa szőnyeget, komplett szobabere-ndezéseket, ezüsttárgyakat, figurális porcellánokat, Biedermayer szalont, két Biedermayer fotelt, antik butorokat, már kás porcellánokat, íveg és porcellán sen vízeket stb. SALGONE bizománvi üzlete Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

JÓ ÁLLAPOTBAN levő fürdőszoba por-cellán mosdó megvételre kerestetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

HASZNALT, kitérő állapotban levő bi-otiki jó gumikkal, megvételre kerestetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Több uccára nyíló magastöldeztintes

sarok bérház

a Kelemen-tér közelében uccai há-romszobás, udvari 3X1 szobás szép lakások 82.400 lej évi jövedelemmel, 250.000 lejtől eladó. Kizárólagos meg-bizott: Petráni, Arad, Piața Avram Iancu 18. (Szabadság-tér.)

ELLÁTÁS.

URI CSALÁDNÁL két 12 éves diákfiú elsőrendű ellátást nyerhet. Cím szives-ségből Küntler utazási iroda Arad. 2725

KÜLÖNFÉLEK.

BLVESZETT NYUGDJKÖNYV Földes Adolfiné névre. Megtalálót kérjük volt Zrínyi-ucca 12. szám alatt jutalom elle-nében leadni.

Beraktározást

nagyon olcsón, száraz, betono-zott emeletes raktárházunkban olcsón vállalkozunk. „COMISIO”, Bul. Regele Ferdinand 21. szám.

A menyházai nyaralók és kirándulók figyelmébe!

Aki jól, olcsón akar étkezni, keresse fel a

KAUFMANN-vendéglőt. Kitűnő házikoszt.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST.

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTELE”.